

שאר האומות ותועלתם הם עומדים להם במקום התורה בעניני העולם בלבד וכבר נאמר כי מדרגת הטבע מן התורה כמדרגת העבד מאדוניו. כי כחות הטבע הם נוהגים בהנהגת העולם כפי מה שיאות לתורה כמ"ש (שמות כג) ועבדתם את ה' אלהיכם וכך את לחםך ואת מימך והסירותי מהלך מקרבך ואמר (שם טו) ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעשה והאונת למצותיו ושמרת כל תקיו כל המהלה אשר שמתו במצרים לא אשימ עליך כי אני ה' רופאי ורבים כאלה. ויש מי שסובר במאמר החכם (משל"פ) חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה. שכן אל אלה השבע פנות אשר זכרנו: פרק ה אך איזה מין קרוב אלינו ואנו חייבין לבחון בו יותר. נאמר כי הבחינה ככל אחד מהם ואם הצורך אלינו גדול ואנו חייבין לבחון בו יותר הקרוב אלינו יותר והנלווי לנו הוא סימן החכמה הנראה במין האדם אשר הוא העולם הקטן והוא הסבה הקרובה להיום העולם הגדול הזה. והייבין אנו לעיין בהתחלת האדם ומולדתו

מרטא לנפש

עולם ולשם וליתן כחלומה וישב כטימוס דלם לא כן איש את רעהו חיים בלעו: בעניני העולם בלבד ר"ל שיש סכאם וכבר על זה נעלם הכס. וז"ל בעל הספקיה האמרי א' ס"ח דתת כטימוסיהו תהי מן האלוטיו פנטיס רניס. סתתה כי הטימוסיהו תהי קפון פעולתו קפון המדינה אבל לא הספקיה לתת שליטות בנפש לשוב על ידיהן למקורו וע"ז אמר בספרו הכרם כי הטימוס משיב נפש. כ"כ הטימוסיהו לא הוכל להפריד ללא הוכל להחייב כי כפי יסיהו אלטו נכא או מנוח אל כן דרך האמת ול"ן כל אדם להשיגו וע"ז נאמר מדות כי הלמנה מתחמת פתי כי היא מודעת כדבר נלם מתנוס בלמס. כי ליות סעוקה כדם טימוסיהו תסוקה אס פעולותיו מונגלים כדלו וכל אשר יסוק בו כדלם לא יסכה פעולתו אל קוטי כדורס חוקים ומשמשו וזכו קפדיה יסידים משמתי לב. כד' סתה כטימוסיהו לא הוכל להפריד רסיהו כפעולות פנטי קוטי כמשיג לרבות כקפטיס וסרסיהו תסוכת כל כפריס וז"ל מלוס כי כירס לב. כ"כ הטימוסיהו סודיס מן ארס או חפסר שתיס נחתיס וען כדלם וכסונגו יסוכה כרבות סמון אל סודת אל סוד ונתיס ח"ס רלסס כי ספודס ועומדת לעד. כ"ו כדס כטימוסיהו לא תלך ידי כל כדעוסי סל"ן כעניס סיהס משל"כ האלוטיו ח"ס משפטי כ' אמת דקדי וסדו ע"כ תהי לטונו ונ"ן דכס חמוריו וסכהקתו כל כדירו פנטי כפס. דכריס נחמדיס דלחילי לנשפס מייס כספר סוס: וכבר נאמר כי כ"ו ר"ל ח"ף על י' סל"י כדלס לדעתנו כסולס כמסגנו כוכס וכל כ"כ כעניס אלל בלמס משוכנד כעניס ומסכסס לפרס ר"ל למקיימי הכורס לעשות כרזונס כענד כמסוענד ללדונו וכדכד מנואר ולינונו חון לעניס סכרי סכסי יסכדן כסודל סעולמות וכסכע כול כעניס נסן לנו מוסרי ודמו והוא לזכ על כל נכדליו יסיהו כמסוענדס פתח וד מקיימי סודיס וסי יעכס על ידו וכמו סמוריס כסוקיסיס כסדוריס וסירלו כמסכדן כמסונן כססי כמסל ננ"ן עיין סס וסיהס סס כלל חסס וידע כי ככודל חסס יסכדן כהכס כסודיס כמלמס סיהס כרש"ף וכחל"ן כל מה שנעולל אס מענדכו וסיענדו על רזונן כסענדו כד"ו כמו כסודל מנואר כ"י אס כקוטי חולס ע"כ ועיין כס"י סלי ח"ס"ס וכן דעת ח"ל כדכס מקומוס כידוס. וכסל"י כד"ו כי כסודל דעוסי אס סכרי תלכו או סכסימי ודעוסי כדכס כל כמקובלס סכסכר טכסי נכ"ן כעניס למקיימי הכורס עיין סס כדלריכוס.

אך איזה מין קרוב אלינו כ' נאמר כי בלמס כרש"ף כמסל ננ"ן עיין סס וסיהס סס כלל חסס וידע כי ככודל חסס יסכדן כהכס כסודיס כמלמס סיהס כרש"ף וכחל"ן כל מה שנעולל אס מענדכו וסיענדו על רזונן כסענדו כד"ו כמו כסודל מנואר כ"י אס כקוטי חולס ע"כ ועיין כס"י סלי ח"ס"ס וכן דעת ח"ל כדכס מקומוס כידוס. וכסל"י כד"ו כי כסודל דעוסי אס סכרי תלכו או סכסימי ודעוסי כדכס כל כמקובלס סכסכר טכסי נכ"ן כעניס למקיימי הכורס עיין סס כדלריכוס.

אך איזה מין קרוב אלינו כ' נאמר כי בלמס כרש"ף כמסל ננ"ן עיין סס וסיהס סס כלל חסס וידע כי ככודל חסס יסכדן כהכס כסודיס כמלמס סיהס כרש"ף וכחל"ן כל מה שנעולל אס מענדכו וסיענדו על רזונן כסענדו כד"ו כמו כסודל מנואר כ"י אס כקוטי חולס ע"כ ועיין כס"י סלי ח"ס"ס וכן דעת ח"ל כדכס מקומוס כידוס. וכסל"י כד"ו כי כסודל דעוסי אס סכרי תלכו או סכסימי ודעוסי כדכס כל כמקובלס סכסכר טכסי נכ"ן כעניס למקיימי הכורס עיין סס כדלריכוס.

אך איזה מין קרוב אלינו כ' נאמר כי בלמס כרש"ף כמסל ננ"ן עיין סס וסיהס סס כלל חסס וידע כי ככודל חסס יסכדן כהכס כסודיס כמלמס סיהס כרש"ף וכחל"ן כל מה שנעולל אס מענדכו וסיענדו על רזונן כסענדו כד"ו כמו כסודל מנואר כ"י אס כקוטי חולס ע"כ ועיין כס"י סלי ח"ס"ס וכן דעת ח"ל כדכס מקומוס כידוס. וכסל"י כד"ו כי כסודל דעוסי אס סכרי תלכו או סכסימי ודעוסי כדכס כל כמקובלס סכסכר טכסי נכ"ן כעניס למקיימי הכורס עיין סס כדלריכוס.

אך איזה מין קרוב אלינו כ' נאמר כי בלמס כרש"ף כמסל ננ"ן עיין סס וסיהס סס כלל חסס וידע כי ככודל חסס יסכדן כהכס כסודיס כמלמס סיהס כרש"ף וכחל"ן כל מה שנעולל אס מענדכו וסיענדו על רזונן כסענדו כד"ו כמו כסודל מנואר כ"י אס כקוטי חולס ע"כ ועיין כס"י סלי ח"ס"ס וכן דעת ח"ל כדכס מקומוס כידוס. וכסל"י כד"ו כי כסודל דעוסי אס סכרי תלכו או סכסימי ודעוסי כדכס כל כמקובלס סכסכר טכסי נכ"ן כעניס למקיימי הכורס עיין סס כדלריכוס.

אך איזה מין קרוב אלינו כ' נאמר כי בלמס כרש"ף כמסל ננ"ן עיין סס וסיהס סס כלל חסס וידע כי ככודל חסס יסכדן כהכס כסודיס כמלמס סיהס כרש"ף וכחל"ן כל מה שנעולל אס מענדכו וסיענדו על רזונן כסענדו כד"ו כמו כסודל מנואר כ"י אס כקוטי חולס ע"כ ועיין כס"י סלי ח"ס"ס וכן דעת ח"ל כדכס מקומוס כידוס. וכסל"י כד"ו כי כסודל דעוסי אס סכרי תלכו או סכסימי ודעוסי כדכס כל כמקובלס סכסכר טכסי נכ"ן כעניס למקיימי הכורס עיין סס כדלריכוס.

שער הבהינה

חכור חלקו והרכבת אבריו ותועלתו בכל אחד מהם והצורך המביא לעשותו על הצלם אשר הוא ואחר כך נעיין בתועלותיו ובכל סדה מסדותיו וכחות נפשו ואור שכלו והדברים העצמיים והבקריים אשר בו ותאומיו ותכלית ענינו. ובעמדתנו על מה שזכרנו מן האדם יתבאר לנו מסוד העולם הזה הרבה מפני שהוא דומה אליו. וכבר אמרו קצת החכמים שהפילוסופיא הוא ידיעת האדם את עצמו רצה לומר ידיעת מה שזכרנו מענין האדם כדי שיכיר הבורא יתעלה מסיבן החכמה בו כמה שכתוב (איוב יב) וקבשרי אחזה אלוה. וכיון שהוא כן ראוי לנו להוכיח מכל מה שזכרנו מעניני האדם מעט מעט מזה מכל ענין להעיר המתעלם על מה שהוא חייב לזכרו תמיד ויביאנו לחקור יל מה שלא זכרתי ואז יכנה לבורא על רוב הסוד וטובו עליו ותתגדל הודאתו לו כמ"ש דוד ע"ה (תהלים קל"ט) אודך על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד לא נבחר עצמי ממך אשר עושותי בסתר רקמתי בתהיות ארץ גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יתבו ימים יוצרו ולא אחד בהם. ותהלת מה שראוי לך שתעלה בכחשכתך אל תחלת האדם ועל ראשית

מרפא לנפש

רבינו עטרה גאון ז"ל כי פאוכג לנפניס משיפניס כל דבר ונדב נחלמג דנדריס אשר אינסי נכדיסי כמאוו כן האדם כואס לחלמג העולם כו' עי"ש כמו שכתוב חלום עשיתי ארץ ואדם עליה נבאמי עי"ש: ואח"כ נעיין בתועלותיו שיש כמה דברים שחס וטועלת לאדם כמו שמצאנו לפינוי כמו מונוי מחד אשר היכנינו מן החולאים עי"ש: וחכמיה נעינו ועוד שאר דברים ונחסי שזכירתי לנפן: כל מה שזכרנו לעיבור עליו כלומר עד חגילה וסוף מעניניו שאין לדבר ממנו עוד כמו והכל נעדיה: שהפילוסופיא ר"ל שבהכחם כלל. כי כל החכמות וכל החקירות כלל נקרא נלגוס פילוסופיא ואח"כ שחכמה ככלל היא רק עידי פילוסופיא ח"ע. כאשר זכר לשנינו קצת ממנו: כמה שכתוב ומעביר מענינו ומתעביר מחוס ואינן חל חלוסי שהוא בורא חכם ויטב: כמ"ש בו' אודך אודך חזק על כי כו': לא נבחר לנפן מיניע לן מנע מעת מלודע ממשב עמומי אף שגויאטי נבחר נמתי אמי: רקמתי נכבד ונידיס: בהחתיות ארץ נמדוד ההתקון נמשש אמי: כלמי נגוס מצי נרו סם עיני: ועל ספרך כלם כל לפניו ויודי חו' לא נבחרתי סם כחאיני ספספרך: וימסי יוצרו כל הימיס סם נלריסי וידועיסי לפניו ולא אחד נכס מכל הימיס עאל נודע ונלנו לנפנו יסכרך נחלמג: אל תחלת האדם מכו תחלמו על ארס ומאילוי דבר נפסוס

פת לחם

בכל העולם עלו לא נבחר חלם בעינל וזו קדרא חותו סנה קרניס לפי שהוא ימי נרד מונומל סרנה נללסיס ונשהלסיס זה מוס וכעולם סוס סמוג לנו הוא סלהרון סנהסהלסאות וכרי הוא סוכוב עפי סכות סרנה סלמס כללס ליתוו חלוי נבחיית סהכלית כוא סהיכס הקרניס מכלס מ סוף נמשכ נמשכנה סחלס ומידי שעלס נמשכנה ימי מילאס סריס עלס נמשכנה מילאס עוולס וחל"מ סכתיס שיסוסיס העולם על יודיס וכן ז: בהרכבת האדם ומולדתו יתבאר לקיין: וחברו חלוקיו חלקי מנוג מן סיסודות ומחיות: והרכבת אבריו והועלתם בו חיוסי עוולת מיניע לכלל האדם מכל אחד מחבריו וסוא מנואר חלוקת נפשי האדם ומולדתו יתבאר לקיין: וחברו חלוקיו והוצרך בו' מה סלוק סהיניו ליד ק' שיססי נעסכ נללס אשר סוא: בתועלתו סס עיטסי סהס סנדור יתנרך כעשע עגבור טועלתו כמו סחו חותו לחלמל נלג וילדיו והסרון שעלנו והבכרו נעח וילדותו טועלת סכסיס כומן סיקות וסארי עיטסי כמו שמואר סכס לקס נאכרך: ובכל סורה כמו הנוניס וסלפלו סכסיס סכסל חדומיסי: וכברו נפשו כמו סוכון ודומת סם סכחות סמיס סוקריסי סון והסנדל וסלומת ומולד סכחות וסכל יתבאר לקיין: והעצמיסי והסוקריס חויה דכריס סנללסיס נלרד סס' לו נעלס סכס סוא חלוסי נמלאסי סו מוקרס ומסיסי על עעלס: והאחריו כמו סכרניס וסוקסי ומסגל: וחכמיה נעינו נלואיס סחלמס נכרד: וכמה סכסעס עמידי שזכרנו כלומר כשיסיג על מה שכרנו ומכס סכסעס עמידי ומילוי סו מלאסי נלשון ח"ל כוס סלמרו אלל רני מליד סלח סקרי חתיו ונלון נעמו על כוא דעמו ין סכסלל ומחנכ סריס לסכיג חיוסי דכר סיא סחמועטת ומחוקק עמלס מחלוק לחלק כלל חלקי סיקקס מעמדו סוא עד שחולא לאור מחשבו ומידי משיגי סקוקט ותעמונו: שהפילוסופיא סהסחכות מלך אף סוא ידיעת סלרס אף עמלו: ססיסון הרכבה בו מוחסו מימי סהכמה סרלאסי נכריית האדם: להעיר הבהעלם מי סואו טענו סלל ומקטלס נריכין חנו לסקייר נלכו וסלסמרו על מה סכוא חויי בו': ויביארו לחקור בו' סלמל סיקוקק עניטסי חלו וחקו ימכסי עעס סהכסס וקף מחוקק ויבארו זס לסכאוקק וחקיקו עידי מעלמו סם על מה סלח זכרנו: על רוב סכרו וסוברו חס עגבור נחית סוונת ססכד אף חס לא סכסה סכסעס יוצאה לנעמל לואיס מעטס חס עגבור סלמל קולס טעוסי: אודך על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך לוקוד ע"י פילאית סוראות חלמי מולא ין נעלמי חמי סכין פילאית מעשיך סככלל עוולס: על גארות האדם והיורס סלמלו סס סיסודו ירליית כויוס היא סחא סרע עמי שמואר וסוכן:

טוב הדבונן
שגדלים: וחברו חלקיו סדור האברים סני: שהפילוסופיא פילוסוף ס' עעמך סואו נלשון יון חובר סהכמה: ופילוסופיא סם נמר סו פילוסוף: ונפשי יודעת מאד. כלומר מנפש האדם וסיקונו מנואר פילאית מעשיו: לא נבחר עצמי מסך מלשון עמס האדם: אשר עושותי לנפן סהיסי. כמו עשו די נחלוינ [יחוקקל כ"ג]: רוקמתי בתחתיות ארץ שונר נכדיסי ויודיסי ושקריס כמעטס רוקס. וארך כמי למדור סחמוון שגרתס סלפס: על גלמי ראו עיניך נחלמג היודיס סוא כנולס מכליסיכר האברים. ודבר סלח נמר מלכחו נקרא גולס: ועל ספרך כלם יכתבו ספרך כמי לגרמיסי סהסימיסי וסוכיסיסי סהסיפיסי על כל ין וכדכך סלמרו חל"ל בני חיי ומומו ללו נכוחת מילס מילחמ חלם נחלמל. ולסר חלמי וסל ספך ונו'. כלומר סלע"כ הקב"ה סוקד על כל טל עמי יצרתו וטופס יודע מקרבו כל ימי חיוי לפי מה שנהייו לו מדעס יצרתו נמתי חמו כמו שגודע לחממי סלעגניטעס: ימיסי יוצרו כל' עס רנע יצרתו נוטר עמו מקרה ומימו וחס אשר יניע חלוי: ולא אחר ברבם הקיר סוא ולו בו"ו והוא מוסב על גלמי. ולחמי סלגניטעס בעת יצרתו חיקף נקבע לו אחד מן הימיסי כלומר

שער הבחינה

הבורא יתעלה בנכורתו וקשרם כחכמתו והתחבר מהם נוף עומד מתאחד במראיתו מתחלק בטבעיו וחבר אליו עצם רוחני אוריו דומה לרוחניות האישים העליונים זה העצם הוא נפשו אשר קשרה בו באמצעיים ראויים לשתי הקצוות והם רוח החיים והרוח הטבעי והדם והגידים והעצבים והעורקים ושם להם סבות לשמרם ולהגן עליהם מהפגעים והם הבשר והעצמות והמיתרים והעור והשער והצפרנים וכלם מינינם ומכסים להגן עליהם מהפגעים . ואחר כן חשוב כהנות הבורא יתעלה בהגנתו את האדם אשר שם לו בטן אמו למצו בתולדת עיניו כדי שיהיה במקום שמור ומכצר נצור מקום שלא תשינהו יד ולא יניע אליו לא חום ולא קור עם הפגן

מרפא לנפש

מתאחד במראיתו לפי הנראה כאדם דבר אחד מהחיים אדם : ומתחלק בפכעיו ויש בו כמה מיני פכעיות טעין רואם וסאון שומעם וסאון מורכב וסאונים הפטעיים יש לכל אחד טעם אחר כמו שיהנהל לפימיו : והבשר אליו אל כנף : עצם רוחני אוריו כריס נלמח כרמח * וכאשר יקשרים גודים רוחניים כמו טעם וסאון נלמח אוריו כאור כנף כנף כנף : נראה לנין כמו נלמח פטלם טעם ארשים רוחניים : וזה העצם הוא נפשו כמ"ס וישת נכאלי טמח חיים וגוי טעם בו חיות : אשר קשרה בו כנף טעם עליו להתקשר ושהכנף נפש כנף טעם שם שפטים לכן צריך אלמטעים טעם לרוחם לום ולזה כי יש כנס קלח רוחניות ונשמיים וזהו נתיקבו והתקשרו הקצוות זס לום : והם רוח החיים טעמו טעם ומנפת מתיד נכאלי לתוך גופו וממנו מתחכם כחוס סקנטי שכלום והחוס טענטי שוכן על סדס כי נראה כפחוס גודר גם סדס שגודיו דופקים יותר מהסרכל וחס קן כנס שוכן על רוח החיים והחוס טענטי וסדס טעם סלמטעים טעין טעם והגוף : והגידים טעם כסס דס : והעצבים ונראה לגרום העצבים כי כן נמלל ג"כ כנסר טענטי וזמורה טעם וזכר לקמן נכמו עבודת ס' העצבים וסס גידים טעם כנס סלחם טעם זס ויש בו יותר נשמיים מהדם : והעורקים ומחלה כנסר כחוס ח"ג פ' (ג' וזל' טעמים סס כל הפחם והקווס והטעמים ונולדו כן הפחם ומחוס טעם סדרכ ונס וזאלי טעמים חוטינ וימלחו כחוסים ככשר ונעטם עורק אחר קן ילא כסורק מקלם טענכ וזקקס וזקקס וזקקס עמו תחלל חתיכות קשות וטעם ממנו מימר זירבק מתיקר כחבר ויחבר בו זל ויכל טעם לטעי סלכר לו וזקקס סמדרנס עכ"ל : ויש להם סבות להגידים והטעמים ולכל סוכר : לשמרם ולהגן עליהם כי אם יסו בגודים קן מנולים בלא כשר ועוד לא יוכלו להקטיס מקור וחוס ומשאר געיס . וזל סכורי כמ"ל . וטעם לל' התחבר כי אם כרוח חס טעמי וזל חסער לו כלתי לב שיקשר בו קשר ככך נראה ספחולם סוף סלל וסלל צריך אל משר כדס וסדס לל התחבר כי אם כשר לל כשר לל פטיטל ע"כ סוכר אל הלמנומכה וסכרד וממנס כר ע"ס וז"ל כל סוף כוח מגין ומשמש לטעם וזכר לקמן : ואח"כ חשוב א"כ סס יתנך כרמיו מתכנס עם כלסם המתלל כריוחו נחכד ותינס : אשר שם לו בטן אמו למצו שזכך כטקן אמו כנמנס וממנס כריו שיהיה טעם שומר מלל הפעמים טעם שזוכן כמנלר חוק טעם וזכר לסוקו וזל לו סוס מוונתיו וטעמים

טוב הלבנון

לזה : נוף עומד מחקיים : מתאחד במראיתו נראה שהוא אחד ובו טעמים מלקיים : עצם רוחני אוריו כלומר אינו מורגש . ותסם לנין המקרר שלמכר נמח רוח חיים : במאמצעיים ראויים לב' הקצוות כי הסס הגשמיים והרוחניים הם הספים זס לזה . רק סס מחקיימים נדכרים ממונשים כרלויים לקבל טעמים . כי רוח החיים והוא נפש הטהמה נקשרת בהרוחיות טענטי כדס והסס כגידים והגידים בעצמות : והעורקים סס גידים הדופקים שכלסם כמו ועורקי לא יסכמום (איז"ל) : והדופקים הם הגידים כרלויים אשכנש כקרליים ערעטען בלעז . ומסס כל הכרנשה שכלסם והלגשעות ומשפכים כמו חפסים ומשימות כמו כשנעה יתרים לחיס (שופטים ע"ז) וככליל סללל הקרבל הלאר פללקסם הקושרים סחוליות וככליל זס לזה נקרא בעברל

פת לחם

טעמית רק מקרית והמקשר לא יתמיד רק שסוף יתי קשרת הכחמתי כקשר של קיימח שתימיר חכרנס מן זקן נכ : גוף עומד סוי מחקיים לו טעמו : מתאחד במראיתו מתחלק בטבעיו טעם אחרם נראה לפיטם טעם אחד ולפי כרלסם ודמס שסוף עצמות גוף אחד אשכנש ע"כ יס' סס טעמים מלקיים כיל : מעם רוחני אוריו אינו ודעס מן שוון נכמל אוריו אחר שאלמר רוחני וכרי רוח ואוריו דבר אחד רק טעם לנין טורכ וסס (הנמס ונראה לו טעוין וכלן כמלל רוח על כרוח כטעם ונמלל אריר על כטעמד ככאלי וסכקן וכזו כוס ככאלי טעולוס טעם סידועים לנו סטעולס סלי סיה הכשימח שכלסם כמתיחכמ לאך וקרלס רוח כמ"ס כל אשר כמח רוח חיים כרלס ואמכ שמת רוח חיים לפי שכלסם מתכנס כרוחו וז' כרלס מרמס כטעמו על כלל לקרר חומו כידוע וכרי זס דומח כרוח סוכר סטעולס ספירס מללס כרופ כלמסס כרופ כלמסס וזל סס הקרבל ממלל וכר קן כטעמה מללס אל סוף וזל ימלל סוף חוק קן ממס מיד כמלל כסוף מם כטעמו וזס דומח ככאלי כמלל כמלל כמלל כל חלל טעולס ואין קן ממנו אפי' נקודס קטנס כמכואר כמורה : רוח החיים והרוחם הטבעי והדם והגידים אלו כרלכנס כחוס סס חופים זס כמון זס סקדס סחיוט משכנו כחוס טענטי וזקקס סטענטי כדס וסס סוכר וזל כרלס

וזכו כחוק כגידיו : והעורקים סס כגידים כרלויים ספחטעמים ודמס לרוחיים : לשמרם ולהגן עליהם אמר למרס מן סכח לכוין ככוונס ועל סס סחוקים ככונס בלל ככוונס ממו סרוח סקר דמס וזקקס כי לולל סס סיו חוקי והעצמות ככל נלמך כדכרי כרופלים שטכנס על כלל מן כרוח סקר ופעולתם מעמידין סככר על טעמו וזקקס כי לולל סס סיו חוקי ממכמלסס ומתכוונס כטלית סיקולול ככיל : והמיתרים סס כגידים הדקים סככסס סכומים ומתקטעים מן כטעם וטעמם על קס כטעם ומתבלדים כו זאחויים ארוח והעור סוף מגין על כככר כי בלחו סיס סככר פולל לסתמכסם לכוטו כנעטען כריר עק קלח : והשער סועללו ידועס לחמס כרלס על לרדוח על ידו סמכומס סמכומס כרלס מריו סחיים סטעולס אליו תמיד ממלל כנף : והצפרנים טועלסם לכנן על קסם סלכעוט סלל יתמך כרס ע"י רוב סתמט סלרס כסס מריר ככל כדכרס וגם סס מתיחות מופרות מחכרי קלנות : הנות הבורא לנין חיות : בטן אמו למצו לטעם לו כמקום ויחסי סככסס סככר עוליס : בהרחלת עינינו כחחלה סיוט : כמקום שחבור וסככר כצור קלל מלילס עגד טעם חק סלכטתית לטול כחוקו כדיוטו סלי יד כלסל זל איס עימח כמיוק ככוונס וסכ' מווק טעמי כלי כונס כמו קור וחוס ונגד זס סרס אמרו ג"כ כי כרלכס כחמרו עם סכנן כחוק וסמכסס כככר סמלח ענן כוננע על סעיין ככוונס זס עגד כחוקי ככוונס ומחסס נקל מם שחויסם החשו סלל ככוונס ממנו זס עגד סחוקים סלל ככוונס כי כטקן כוח ממסס מקור וחוס מתימלל וסלס סלל ככללס סל ענינס על

שער הבחינה

החוק והמחמה הנבצר ועם המון המוזמן הוא הולך וגדל עד שיחוק על התנועה והתנועה עם הצעתו אל מזונו מבלי יגיעה וטורה הוכן לו במקום אשר לא יוכל אדם להגיע אליו בשום פנים. וכל אשר יגדל נופו ירבה מזונו עד עת קצוב. ואחר כך יצא מכמן אמו אל דרך צר מבלי תהבולה שיתחכם בה לצאתו ולא דבר שיעשה לסייע לו בו אלא ביכולת החכם הרחום והגון המרחם על בריותיו כמו שאמר לאיוב בסימן (נס) הידעת עת לדת יעלי סלע חולל אילות תשמור תספור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה. ואח"כ יוצא הולד אל העולם הזה והוא חלש בחושי וולתי חוש המשוש והטעם וימין לו הכורא יתעלה מזונו משדי אמו ויהפוך הדם אשר היה מזונו במעי אמו לחלב בשדיה נגר ערב ומתוק כמעין הנובע בעת הצורך אליו ואינו רב שיכבד על אמו משאו ויגר מבלי מיץ ולא מעט שייגע הילד בהוציא אליו סוצאו מן השד ומחנותו בזה ששם נקב השד כפי מחט לא רחב שיגר ההלב מבלי מיץ או שיוחנק בו הילד בעת מצונו את השד ולא צר הרבה שימרח בהוצאתו לרחמי. אחר כך יחוק נופו לראות הבראים ולשמוע הקולות ויתגרו האלהים לחן ולחמד ולרחמים

מרפא לנפש

ממט בלמו אולכ: והוא הולך וגדל אח"כ נהגדל ממט מעט מעט: עד שיהיה על התנועה וההגודה שיוכל להתעטט עליו נע ונד: עם הגעתו אל מזונו בו סף נהגדל ממט כל יום מעט יותר ויגדל ממט למזון יותר ואין נדיה שיוכל להמית לו מזון אע"פ כן יסוף לו ממט כפי זרכו חס מעט מעט ואם כרכב הכנס: ואח"כ יצא בו' שלל יוכל לאדם לעשות שום דבר כמשיעו לו שיוכל לללל מרחם אמו: הידעת עת לדת יעלי סלע חולל אילות תשמור תספור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה. ואח"כ יוצא הולד אל העולם הזה והוא חלש בחושי וולתי חוש המשוש והטעם וימין לו הכורא יתעלה מזונו משדי אמו ויהפוך הדם אשר היה מזונו במעי אמו לחלב בשדיה נגר ערב ומתוק כמעין הנובע בעת הצורך אליו ואינו רב שיכבד על אמו משאו ויגר מבלי מיץ ולא מעט שייגע הילד בהוציא אליו סוצאו מן השד ומחנותו בזה ששם נקב השד כפי מחט לא רחב שיגר ההלב מבלי מיץ או שיוחנק בו הילד בעת מצונו את השד ולא צר הרבה שימרח בהוצאתו לרחמי. אחר כך יחוק נופו לראות הבראים ולשמוע הקולות ויתגרו האלהים לחן ולחמד ולרחמים

פת לחם

על עמלה נדרכת מן לחם או ארז בע"ח תעמוד עליה להשיב: ועם המון המיוזמן כאשר לחמו חזיל אולכ ממט בלמו אולכ: ואחריו משונו מעט אליו דרך עטבור: עד שיהיה על התנועה וההגודה שיוכל להמית לו מזון אע"פ כן יסוף לו ממט כפי זרכו חס מעט מעט ואם כרכב הכנס: ואח"כ יצא בו' שלל יוכל לאדם לעשות שום דבר כמשיעו לו שיוכל לללל מרחם אמו: הידעת עת לדת יעלי סלע חולל אילות תשמור תספור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה. ואח"כ יוצא הולד אל העולם הזה והוא חלש בחושי וולתי חוש המשוש והטעם וימין לו הכורא יתעלה מזונו משדי אמו ויהפוך הדם אשר היה מזונו במעי אמו לחלב בשדיה נגר ערב ומתוק כמעין הנובע בעת הצורך אליו ואינו רב שיכבד על אמו משאו ויגר מבלי מיץ ולא מעט שייגע הילד בהוציא אליו סוצאו מן השד ומחנותו בזה ששם נקב השד כפי מחט לא רחב שיגר ההלב מבלי מיץ או שיוחנק בו הילד בעת מצונו את השד ולא צר הרבה שימרח בהוצאתו לרחמי. אחר כך יחוק נופו לראות הבראים ולשמוע הקולות ויתגרו האלהים לחן ולחמד ולרחמים

צמוד בל"ח: למצע לנטה: המון המוזמן הוא דם האשה שנעצר צנה העיבור ממה שהיה הולכה: על התנועה וההגודה הוא ג"כ לשון מטעה כמו נע ונד. כלומר שנמלא לו הוטהם ופרכוס בצדונו במעי אמו: המסור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה. ואח"כ יוצא הולד אל העולם הזה והוא חלש בחושי וולתי חוש המשוש והטעם וימין לו הכורא יתעלה מזונו משדי אמו ויהפוך הדם אשר היה מזונו במעי אמו לחלב בשדיה נגר ערב ומתוק כמעין הנובע בעת הצורך אליו ואינו רב שיכבד על אמו משאו ויגר מבלי מיץ ולא מעט שייגע הילד בהוציא אליו סוצאו מן השד ומחנותו בזה ששם נקב השד כפי מחט לא רחב שיגר ההלב מבלי מיץ או שיוחנק בו הילד בעת מצונו את השד ולא צר הרבה שימרח בהוצאתו לרחמי. אחר כך יחוק נופו לראות הבראים ולשמוע הקולות ויתגרו האלהים לחן ולחמד ולרחמים

ממנו כמו המלצר שסיס מתעטט בלחם דבר לדחוק בוטלי צית שלל ירוק כחלום נדך ד' ונתקמרו ממט נעט צית רוח האשה להסתק ולכהתבצ בעת סחא כנדי לעשות לו דרך מעבד כמות: הידעת עת לדת יעלי סלע חולל אילות תשמור תספור ירחים תמלאנה וידעת עת לדתנה. ואח"כ יוצא הולד אל העולם הזה והוא חלש בחושי וולתי חוש המשוש והטעם וימין לו הכורא יתעלה מזונו משדי אמו ויהפוך הדם אשר היה מזונו במעי אמו לחלב בשדיה נגר ערב ומתוק כמעין הנובע בעת הצורך אליו ואינו רב שיכבד על אמו משאו ויגר מבלי מיץ ולא מעט שייגע הילד בהוציא אליו סוצאו מן השד ומחנותו בזה ששם נקב השד כפי מחט לא רחב שיגר ההלב מבלי מיץ או שיוחנק בו הילד בעת מצונו את השד ולא צר הרבה שימרח בהוצאתו לרחמי. אחר כך יחוק נופו לראות הבראים ולשמוע הקולות ויתגרו האלהים לחן ולחמד ולרחמים

שער הבחינה

בלב יולדיו כדי שלא יכבד עליהם גדולו וירינישו עליו יותר מעצמם במאכל ובמשתה ויקל בעיניהם כל מרחו ועמל גדולו מרחיצה וחתול וכיוצא בהם ולנהלו לאט ולדחות מעליו כל נזק על כרחו . ואח"כ יעתק מענין הילדות אל הנערות ולא יקוצו בו אבותיו ולא יתקצפו לרוב צרכיו ומעוט הכרתו מה שהם סובלים ממרחו ומספוקו ומשאו אך תגדל הראגה לו מלבם עד שיגיע לימי הנחרות וכבר למד לדבר על סדר הילת ויחזקו כחות חושייו וכחות נפשו ויקבל החכמה והדעת ויכיר קצת המחשים מקצתם בחושיו הנשמיים קצת המושכלים בחושיו הרוחניים כמ"ש החכם (מכילי נ) כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה . ומרוב הטובה על האדם שאיננו משכיל ולא מכיר הטוב והרע בעת ילדותו שאם היו שכלו והכרתו שלמים בעת גדולו ויכיר יתרון בני אדם עליו בהנהיגם עצמם ומהירות תנועתם ונקיותם ויראה עצמו בהיפך כל זה היה מת מן הראגה והינון . וסן התימה בענין בכייתו כי הילד יש לו תועלת בה כפי מה שאמרנו חכמי הרופאים כי במוחי הילדים ליחה כשהיא נשארת על ענינה מחדשת עליהם חדושים רעים והבני מתוך הליחה היא סמויהם וינצלו מרעת מאורעיה . ומרוב חנות הבורא

מ"א לפ"א

אדם : יזרח העצבים יותר ממה ששינויו על עצמם הם משנויים על כולו : והחול כל"א (ויקלען) כמו וחסל לא חסל : ולדחות כעליו כל נזק על כרחו לפני שהוא לופק וזכוס כמה שרואין אותו וכיוצא בזה הם יודעים שיש בזה עונשו : ולא יתקצפו ברוב ארצו ומעוט הכרתו בו' כלומר רע"ב מלכרי מרונין והוא ר"ל סולד אלו מכיר מה שסם סובליו כו' ולאו מתקין להם עונם על כך : אך תגדל הראגה לו מלבם בו' למ"ס . מלבם ממלסם ואין מי שיכריחם לכן : וכבר למד לדבר על סדר ודלו קלה דברים ויכל לזכר כקדר כדק כל"א וק"ה דברים הוא מלג טיבות שאינו יכול לזכר כסודו טיבו : ומרוב החובה בעת האדם שאיננו משכיל בו' שסס סדן נהן ללאורס שיטטל סלס ילדושי צנת ילדושי ולא יכיר נגדו סכל כל ימי ילדותו ולמר גסם זה הוא לטובס גדולס ע"ל יכיר ויכין סרונותיו נגד קשות סגדולס וסלכס וסיה מס מתפס דלכס ויוון : וסו : התיבה בעיניו בכייתו שכלאורס יתכן סהור לו ונלמסס יס לו תועלת נכסו לפתך סלחס נמוחי סילדים וכמס מלמרות רעות וכלו נכס סלחסס סיה ונכסיו ילל מסס : ומרוב חנות הבורא שרואס סרליף את שינו ון אחרו זו כן סוה סקנע סטייטס הלמחסי צנת ויקק סולד סס נולסיס ולמחסי מלחסי סמחסיס וכן אמרו חז"ל קדושיין סן דתלג א"ן ענד וזל סו

טוב הלבנון

פת לרם

כדי שיחקר אל אהבת יולדיו והם : ודיגישו עליו מרגישים לצננו ועמלו יותר ממה שמרגישים בעצם עצמם : ותרולו משיעו ועשוף בתחיתם שפתן ישיב אבריו . כמו לשום חסול לחכמה (יחזקאל י') : ולגדלו לאט לנכסו נחמה : על כרחו של ודג שאינו מבין שהוא לתועלת : ומיעוט הכרתו ואינו מחזיק להם טובה על רוב הטובות : תגדל הראגה לו דוחיסם בשבילו : על סדר כפי חקר שמת : חלול ללרכיו הדברים מעמלו : ויכיר קצת המחשים בקי בדם ובשמוטיסם : כי ה' יתן חכמה וגו' הסכל הטפס בו מדי יום ביומו הוא משפס סלל המשפיע על שמתו עד שמתע אל הגבול שלשטר לו : והבבי מתוך הליחה ממחמם הלימה עד שיצו דק הארדים היורדים לתפעפי העינים :

לארות הבראים כנוטים : מרדו עקב כוחת מלה טוכת על כרעיון כנלתי שוקע כנעמו אנס ואנס כלאוס ארך : ויסל גדלו סיה סניעס כנעול : כחחול סח"ס כחריק והוא סליוף כסודין ומלסין אותו ככמרטטין יכס כליניו וסלכיסס והוא מלגין כסכוס וכחלת בו' חסלת (יחזקאל י') : ולגדלו לאט כסכוס מתחיל לצננו כרגילו מתלסס אותו ללל לפי קק כמו ושעמס סלניו או סמו מלויס לטכר סליקין ללחיס לזקך כחוסטריס כסחמחסיס וספתכס ללל ררג סילד סמחנענע ליקך מעמס : ולדחות מעליו כל נזק על כרחו כפי סנכר סכר נכ ומסך דרכו לטוט כשפשויו אנס לדברים סמחיקס כמו ללחוס כידו מער כגלגיס או לתפוס אוד כוטר וסלמרות ככלל רע וכדומס נל וכשמתחיל אותו סמללו כדברים סוה טעק וכוס ומנעס נפסם כלקתו : לא יקוצו בו אבותיו כל דבר שרעו בו אדם נלחס לכוולו נלמר סלחסיס קן בו כמיס ויקולו ממיני בני ישראל : ומיעוט הכרתו מה שהם בו' כשפתקל כטוכס ודע וממר כנוכס כולחמו סמכ לו וככרתו סהול מורת עכודו ומחיק לו טובס ע"ז דעת סמכיס ונחס ומתסיסה כוס על עיניו מס שאין לו כחוק כילד : כמבררו וסיעורו וסישאו ולכקין לו ארצו ומשלו כעשירי כשפטיחס אותו כעשירי ככשר הגדל הראגה לו מלבם מלה לו סוה כמקוס עליו כמו ודלסו ססלנו וסלרוסם דלחנס עליו ונולחם ססכחוס כנחסיס נכרות ונלחוס מן סכל כפי טעופוס סילוטוס כי לב שמת ישיב גכס ויכור ככס פניס מעינים : על סדר ודלג ספתחלס א"ן כענר יכול לזכר קס כס שגמליס אותו לזיס דברים סכודיס וחל"ו כוה ממנון ככנסת מללס סודכיס וכמכוון מס ומרף סודכיס מעש מלל סוכס כפי סלכך לעיניו וממילס סוה מורת דלגה מנוכס לנטיס וסלשמיס ע"ס כסותס סלל סוה סמלול ודומיסי : כקנת סמכיריס סכיר כס סמכות ארץ כסעט כחוס סכרות ווס כחוס סלמע וכן כשאר וקנת הוכיכולות בו' כלומר גם כמזכרות יכיר קלסם מקלסם דרך מלל א"ס סיון לכסחמס ככס סוכר וליחוס סכומ : ומרוב חבובה על האדם כלומר גם על אחד מן סכונות סכרות סכטיס סוה ית' ללדס כנענע כירלחו : שאיננו משכיל ולא ככיר בו' שאין לו וידעס לא מער סלל ולל מלד כס כסכריס סכס וזלל סכלל גסם סלר כע"ז יס להס כפי סכיר סל שפייס סמלילס : בהגריוב עצמס שסכ יכוליס להנסיג חלל עמלס כדכריסם וא"ן תלויס ככנסנכ וזלחס כמחוס א"ן כנסתו סכורס לרעו : וכחירתו ונחנעם סמכ"כ סוה סלחלוס כס נפתחו ככידו : ונקיותו סוה ללחילס כס סמחיק עלו וסעטכו כמקוס אחד על כרחו סוה סמולל כלחמו . ומשי כרגלו ומתקלל כסס : הראגה וריגון דלחנס על כל דעס מפרסי סרונותיו ויוון סוה מוהס כוללס על סלרות עטו : וסן התימה בעיניו בכייתו שפסן כסכיס סמללס כניעס סילד סוה מלחילת חכמת סמחסיס : מרעת מאורעיה מלחסיס רעים סהיו כלאס ח"ו ע"י סלחס סהול : מאורעיה מקריס :

מה"ל"ה

ערוה סוה מרדס דעפס עכודו וספיקו סמחסיס לעמס ככוד סלל סלחוס וכו' וכלל וס סמל שמיחוס מוק כחלור סלעס . וכדכר סלחוס וסלל סלחוס סלחוס כמיס סכונס על סללנו וסלרוסם דלחנס עליו ונולחם ססכחוס כנחסיס נכרות ונלחוס מן סכל כפי טעופוס סילוטוס כי לב שמת ישיב גכס ויכור ככס פניס מעינים : על סדר ודלג ספתחלס א"ן כענר יכול לזכר קס כס שגמליס אותו לזיס דברים סכודיס וחל"ו כוה ממנון ככנסת מללס סודכיס וכמכוון מס ומרף סודכיס מעש מלל סוכס כפי סלכך לעיניו וממילס סוה מורת דלגה מנוכס לנטיס וסלשמיס ע"ס כסותס סלל סוה סמלול ודומיסי : כקנת סמכיריס סכיר כס סמכות ארץ כסעט כחוס סכרות ווס כחוס סלמע וכן כשאר וקנת הוכיכולות בו' כלומר גם כמזכרות יכיר קלסם מקלסם דרך מלל א"ס סיון לכסחמס ככס סוכר וליחוס סכומ : ומרוב חבובה על האדם כלומר גם על אחד מן סכונות סכרות סכטיס סוה ית' ללדס כנענע כירלחו : שאיננו משכיל ולא ככיר בו' שאין לו וידעס לא מער סלל ולל מלד כס כסכריס סכס וזלל סכלל גסם סלר כע"ז יס להס כפי סכיר סל שפייס סמלילס : בהגריוב עצמס שסכ יכוליס להנסיג חלל עמלס כדכריסם וא"ן תלויס ככנסנכ וזלחס כמחוס א"ן כנסתו סכורס לרעו : וכחירתו ונחנעם סמכ"כ סוה סלחלוס כס נפתחו ככידו : ונקיותו סוה ללחילס כס סמחיק עלו וסעטכו כמקוס אחד על כרחו סוה סמולל כלחמו . ומשי כרגלו ומתקלל כסס : הראגה וריגון דלחנס על כל דעס מפרסי סרונותיו ויוון סוה מוהס כוללס על סלרות עטו : וסן התימה בעיניו בכייתו שפסן כסכיס סמללס כניעס סילד סוה מלחילת חכמת סמחסיס : מרעת מאורעיה מלחסיס רעים סהיו כלאס ח"ו ע"י סלחס סהול : מאורעיה מקריס :

שלא

שער הבהינה

יתעלה על האדם שהוא מחליף את שניו זו אחר זו שלא ימנע מאכול כל ימי צמיחה מה שנפלו מהם. ואחר כך יעברו עליו חלאים ומקרים מכאביים כדי שיכיר העולם ולא יעלם ממנו ענינו שיבמה בו וימשלו בו תאותיו וייהיה כבהמות לא ישביל ולא יבין כמ"ש (תהלים נג) אל תהיו כמום כפרד אין הבין. ואחר כך ישיב אל לבו ויסתכל בתועלת אברי נופו ואופני תקנתו בכל אחד מהם הידים לקחת ולתת והרגלים ללכת והעינים לראות והאזנים לשמוע והאף להריח והלשון לרברב והפה לאכול והשיניים ללעוב והאצטומכא לבשל והלב משכן החום הטבעי ומבוע החיים והמוח משכן הכחות הרחנניים ומבוע ההרנש ושרש העצבים והרחם לקיים הורע וכן שאר אברי הגוף ואשר יעלם ממנו מתועלותם יותר ממה שנראה לנו. וכמו כן תראינה פעולות הטבע בתוך הגוף למתבונן בהם בהגיע המוץ אליו בחלקו אותו על כל חלק מחלקי הגוף ויראה מסימני החכמה מה שיורזו אותו להורות לבוראו ולשבחו עליהם כמ"ש דוד עליו השלום (שם נט) כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. והוא שהאמאל הולך אל הבטן את תעלה מוכנת על קו ישר אין בה עקום ולא עוות והוא הושט אמ"כ שוחן

טרפא לנפש

לירות ע"ש: שלא ימנע מאכול כו' שלא יהיה סילד נמנע מלאכול כמו כי שכתי מחלול לחמו וריל אם סיו כלום ונפלים נעטם לחם לא סיו לו שיטעם לאכול עד שיטמון אחתים לכן ממליטס וז אחר זו סכריוני: ואח"כ יעברו עליו חלאים כו' כי אם סיס לנ"א סמך טוונות כנפול' יטכה ולא זיכור טעמו לחריפו ויכחם בעופו' וילך אחר עיריות לגו ותחמויו כל סומים ולכן סיס מהכמת סכורא וסכך' לשלם עליו לפרק חלאים רעים וחסילו נקטעו' כדי שיכיר יודע שאין לו עונם נמורס כנפול' ודך כסיוט כעובס גדולס ויכלה החלאס רעים לנכרס שמתחו ולא יכפה נטפול' וכקאחו ססס מולאסי אה חלאס אה וטעסס סס סוס סוס נטון מחד ליושכ כוס כמס דברים זרים כמו שמוזר: ואח"כ ישיב אל לבו כו' אך כל אה וזכר שפארס סס לפקמו: ולתועלתו וחס יחסר אחד מהם אינו מוקן וטלס: והאצטומכא לבשל והאמאל וסול (סמאגנ' כלשו' אכסני: והלב משכן חום העצבים שכלל יתקן סוד מכל סוף וכו נקצר טעסס כחיוס כמו סלס נטפולס כמס' דכני ככוכו ע"ש: והמוח סס שוכן כס סלני: ושורש העצבים עין מה שמוזר (ועין נמנות): ואשר יעלם ממנו כו' ויהי נעלם מן המוח וטעם חלאים ממה שאלו והדון ונראה לנו: וכמו כן תראינה פעולות הטבע בתוך הגוף כו' והוא דבר נפלא מחד שפארס אינו יודע מאומה מכל סמטסיס אכר נעשו כחוק כו' גופו כי המוץ נעלם כחוק גופו וכל אה וטל סוף סוף ממנו לסיח טיון ממנו גלי סוס סיוע מכאדס רק מהכמת סכורא וסכך' נטון נעטע שיעש ככל סמטסיס כלא סיוע ועור כמו

פת לחם

שלא ימנע מאכול כו' שהם סיו כראשונות נטולות כלס כנת אחת ולא כוס אכר זו אחר זו אע"פ שיעמחו אח"כ לא סיס ויכול ללכול ציון כך לכן: חלאים ומקרים ככאביים חלאים סס סקטועיס ורעסס ונעטס ללכל סוף וקוקיס מחלויס סס סכאסי סקמקס כמו מורכב סכאסי אכר זלו עקום ע"י מתח כרזל וכדומס לזס שכל רעמו סוס רק סרגשט סכאכ ככאכ סוס סס: כר ש"כיר העולם כו' סוכר מסוס טעולס אך סוס עולל לסמננות על חלאס סכאסי לנכר יודע כשון לעשות כו ובכפולס רק לסיוט סמחד סמך וסלסמכות כללו יחי: ולא יעלם ממנו ענינו אכר כו' על סמקרים סכאביים עזכר זלפי שאין כסני די מסס סכרס סעולס כסלסס לחננס עכ"פ ויכל מהספך סלס יעלס ממנו ענינו כסלסנו כו' א"כ סרגשט סעכר סקל יליכר סרגשט סכאכ סכאסי על סכק ע"י סכק סוכר א"כ סגדול ד"פ על ידי סרגשט סמכר כסכאכ סכק מסכ אחת יליכר סרגשט מלס סכאול אע"פ סלס יסיס סעולס חוק כרזיו ע"י מניסס כנמס סכאול אע"פ א"ן סכאור סעולס ממנו לגנרתי מ"שכ"י או סלס ונמס סכאול סכק כלל: שיבטח בו וימשלו בו תאותיו עש"י שהיס ויכ: כמות כעולמו כלתי סמחד מפניו סלחנת טוון סיו מולסיס בו סכאול: בתועלת אברי גופו כו' ואופני תקנתו סכאביים מסס סכריכס כסכרס לעמרת גופו לקיסס ומסס ענברלו כד"י שיסו על ד' סיוכר טוב וכמו שאלמדו סוקקיס ככאסי כלי כחויס ועל כסחיסס סלי אכר כמולע ועל ס"כ סלס לטון טוקן וסן: שורש העצבים סס סגדיון כרלסס: והרחם כלאס: ואשר יעלם ממנו כו' מס סעלס ממנו סוס ויכר מסס כו': בהגיעו המוץ אליו ובחלקו נרסי' כו"י לחשוך וסחי"כ נעמ"ח: להורות לבוראו ולשבחו סכודס ס"א אל סכיס סעונס וס"א ורמח לסכח סמטיו כמדת סונו: ס"א חעלה מוכנת טעלס סעיו' נקמן וס"א סכרין סעסיו לסמכ"ד כסמוס ככאביס על כמורס כמל סמלרו עקס ככוכו סמניס

טוב הלבנון

מחליף את שניו וטעם ולחוף לפי טעמי הילדות סמון כמזונת דקיס וקליס והכוף מעט. סעיסי עשויס כמכונס לחרת ממה שצריך ציסי כגדלות עיניס וגסיס לסמון כסס מחלויס קסיס ככמ יוסר גדול: זו אחר זו חויס נפליס כולס נעטס אחת רק זה סול זה ונמח כדי שלא יחסר לחמו: יעברו עליו חלאים סהכרמיס כחאכעטועוס פתקין וזכור' לנ"א: ומקרים מכאביים מחלונות רכות סמקרגסיס ומוח' צימי הילדות: ולא יעלם ממנו ענינו ענין העולם על יבמה זו וימלטו זו חלופיו: אל תהיו כמום כפרד אין הבין ענריך סכריס כמנע וסן. כמו כן חלאס סככאביים כנניסס חלופיו: והאצטומכא וסיקסי: ואח"כ כמ"ש: והסמפונות הגידים סחלוליס כככדל להניח סהמורחות אל המרה ומן המרה יורד גיד חלול אל הבני ממיס לסייע על סלגשול וסרקס. וגס הדס סיוול סן הלב מן החדר הימין טובכ וס"ך דרך סככד וסריס"ס וסמחלק דרך גידים אל כל הגוף עד שישוב סמיח אל הלב מחד שחל ככרע לרופסיס: הדביסיס כו' סהמס וצימי סכסורס וסכרס ומקור סמון לסכול הזכל וסמון: ושרש העצבים סס היסריס והרעועוס שאין כסס סרגשט נקאל חמר פלחקס לנ"א ועל מס זה נקראסי חלויס כסס עניסס כעבור שאין כסס סרגשט: תעלה ססיס סמקוס סמקוס: אין בה עיקוס ולא עוות מלס עקוס

שער הבחינה

אותו הכפן יותר מן המחינה שמתנו אותו השנים בתחלה ואח"כ ישלחנו אל הכבד בנידים דקים נוגעים בינתים הושמו כמסנת למזן שלא יגיע ממנו שום דבר עב אל הכבד ויהפכהו לדם ויחלקוהו על הגוף וישלחהו אל כל חלקיו בתעלות מוכנות לה כתעלות המוכנות למים וישלח מה שנשאר מן הפסולת אל תעלות הוכנו להם : מה שהוא מן המרה האדומה הולך אל כים המרה ומה שהוא מן המרה השחורה הולך אל המחול ומה שהוא מן הליחה והרוטב הולך אל הריאה ומה שהוא מתמצית הדם ילך אל השלפוחית . התבונן אחי בהכמת הכורא בהרכבת נופך ושומן אלה האברים בו במקומותם לסבול הפסולת ההם שלא תתפשטנה (ס"א תשתפכנה) בנוף ותחלינה אותו . ואח"כ התבונן בתכונת כלי הקול ומוצאי הדבור הקנה נבוב (ס"א כאבוב) להוצאת הקול והלשון והשפתים והשנים לחתוך האותיות והמעמים ובאלה האברים תועלות אחרות האויר הולך אל הריאה בקנה והלשון למעום בו הממעמים ייש בו עם זה עזר להעביר המאכל והמשתה והשנים ללעום וזמאכל והשפתים לעכב המשתה כדי שיהא הנצוק מטנו בשעור ובכונה . וכן בשאר האברים תועלות מקצתם ידועות ומקצתם אינם ידועות לנו . ואחר כך התבונן אחי בכחות הארבעה שהסה בנוף ומעשיהם בו הכח המושך הוא המקבל המאכל והמניעו אל האצטוטכא והכח המחזיק הוא הכעכב המאכל בו עד שיעשה בו המכע מעשהו והכח המכשל הוא המכשל אותו מוציא הוך שבו ומפרידו מן הפסולת הכלתי נאות ומשלח אותו אל הגוף והכח הדוחה הוא הדויהה הפסולת היותרת אחר שיקח הכח המכשל צרכו מן המזון ראה היאך הופקדו אלה הכחות על הגוף לשמש אותו במה שיש בו תקנתו והוא כחצר המלך שיש בו עבדים

מרפא לנפש

שפטים : תעלה ל' כריסם וסילון יקר : המרה אדומה ו'ג מרס ירוק : והשלפוחית סוף כים שמתן בליא בלאו : יחללינה אותו אם ישקף לו יבא דבר מחמיו וממסיו של מקומו ימלא שלס : הקנה נבוב חלול ופסוח . נבוב לוחים מתרגמין חלול לוחין : והרעמים ריל כקדוח : הנצוק כשפק נגרונו יהיה מעט מעט נעוך שגור כשפטים דלתי סיה מוכה לנפשו סרס כשסס אלה ויתקן אלה נגרונו : והוא כחצר המלך וכס"א כח סין : והוא כחצר המלך וסוף הוא כחצר המלך כשמתן שזון סם והוא סכל וכל האברים סס נעבדים שחצר ועליסם פקידים ונניסם לתת מזון לנעבדים כדי שיכולו לשסם את סמלך סכל

שוב הלבנון

מוכנת עביל מוכן : המרה האדומה סוף ס"א וז"ל המרה הידוקה . כי משק מרה האדומה היא נדס : השלפוחית כים השמן : ותחלינה אותו יחי' מולה מהסה : נבוב חלול . כמו נטוב לוחים : לתתוך הארותיות כמו שלמנו המדקדקים לוחיות צומ"מ מולסם מן השפה . דמל"מ מן הלשון . זש"מ"ן מן השמים . ולולס אח"ע מולסו קול שסום מן הגרון בלי כלי . וכן גי"ק"א אע"ה שסוף מן החיך נרץ לעזר הלשון ג"כ : הולך אל הריאה לקרר הדם בעוברו דרך עליו כי הדם מחמת חושיהו האסייה הוא מחמם עד שמחוק כחמיו יומר מקודם כחלה נכפע כל דבר לח שמעסה יומר כשיחמם וזו אין חלל הלב יוכל להחזיק כל הדם סגב ליו . ולשקך שזאבת הריאה הגדסה לוייר כדי לקרר הדם כעברו ממנה אל הלב : והלשון למעום בו מוע להעש עקרו הוא נקאה הלשון כהגישו אל החיך : להעביר המאכל המשתה . א' ה"ש . כשהלשון לוח אל החיך נבלע המאכל בנס : הרצוק הסמך : עבדים ונציבים פקידים ר"ל ממונים שהס פקידים וזמר זה כלפי ד' כמות שזמאמכא שזכר . והעבדים סס אצרי הגוף וגידיו ככלל וצמרים . ולרס ד' פקידים שסס . סמועך . סמוחיק . סמכסל . והחוסה :

אד"ד

פת להם

אותיות כו' ומה נאמר על סין המורכב משני קוים ישרים משוים כמנס ומתכריס כקלותם כוס **א** שסוף קו עקום שחצר שמרתק שזין שפי קויותו סוף פחות ממנו כדי יס בו מותר נוסק לזר יוכו כויות מעוות נאמר על סין הסוקלתת ככללו מהילון סיסר כוס **ב** שזין או חסילו חלק אחר ישר כי עוות סוף לשון קלקול ומה נאמר על קלקול השעשע עון : הקנה נבוב חלול : האויר הולך אל הריאה בקנה כלוס דרך קיסו ותועלתו לרחק על סלב ולקררו מוחמו : עזר להעביר כו' סוף מתנועע עתם וענגלל סחאלל לכות כלוטס : בשיעור ובכונה שפי שיכוב השפטים סוף מתנגלל מעט מעט לפי חללו סיה כל שסכ רכס כנס אלה סיה נתקן נגרונו ובחמרו כוונס כוונמו שגולל כשפטים סיה לפעמים כה כשסק לוחו סיו שלל כוונמו דכויו אם יקדם שרס וולמו שדך ליוס משקך כחמתו כחו דרך זכס כלהו וכפיתת סיו סיה סקלוח כל כורס לנגרו משאכ עקס כששפטים סס סוקמים סיס וזל סכא ליוו משקך כי סס כפיתתו אוחס כוונמו ומונו : המקבל המאכל ומניעו אל האצטוטכא סכרי און סכס סגסס סחאלל ללעומכא כעקס כשפטים סיה למסס סכרי כלסס סמנער כוונס סיס סמסעכ וסמסכך כ"ל ומכ נס כויות סלדס סוככ לו מועס שזו סוסע וסלעומכא שיה כנסס ועל כרתך סכרי מוכן שזו כח מיוחד לך למשון סחאלל ולסוילנו כחוקת סוד מן כוונס כל סלעומכא : המכעב המאכל כו' שלון כן כשכר כה כן יקר מן סלעומכא בלי מנוכל ולל סיה דבר ממנו נבלע כחכיס : הרורה סחאללל שזו ספעולס ג"כ מוכרת לכות סח מיוחד סכרי סכסולת וולך כדקין דבר מעביר סיוס ולרשות עקלקלו ועוסי סעולו ג"כ כשיכס כמו כשפטים : שיש בו עבדים ונציבים כו' ס"א

שער הבחינה

ונציבים פקידים על ביתו אחד מהם עומד לצרכי העבדים ולהניעם אל נזר המלך ופקיד שני לקבל מה שיביא הראשון ולאצור אותו בבית עד שיוכן ויתוקן ופקיד שלישי להכין מה שנאצר ולתקנו ולזמנו ולהלךקו על העבדים ופקיד רביעי לכבד מה שיש בבית מן הזבל והלכלוך ולהוציאם ממנו :

אח"כ חשוב בכחות הנפש ומקומותם מתועלות האדם כמוחשבה הזכרון והשכחה והבושת והשכל והדבור תראה אם יחסר לאדם מאלה המדות הזכרון לכו היאך יהיה ענינו וכמה הפסד יבא לו בכל עניניו כשאיננו זוכר מה שיש לו ומה שיש עליו ומה שלקח ומה שנתן ומה שראה ומה ששמע ומה שאמר ומה שנאמר לו ולא יזכור מי שהטיב לו ומי שהרע לו ומי שהועילו ומי שהחיקו ועוד שאיננו יודע הדרך אם דרך בה פעמים רבות ולא יזכור חכמה אם יהנה בה כל ימיו ולא יועילנו נסיון ולא ישקול דבר במה שעבר ועל מה שעתיד להיות במה שיהיה. אך הוא קרוב להתפשט מן האנושיות. ומתועלת השכחה כי לולא השכחה לא היה נשאר האדם מבלי עצב ולא היה טורדו ממנו שום

מראה לנפש

ומתה לא נכלאה היא ולא רחוקה להם האדם נראה עולם קטן כי מתאנה בו בכלל העולם בכלל כויל: אחד מהם עומד לצרכי העבדים שהוא יודע מזונם של כל אחד מהם כן הוא כח סמוך שמקבל המחל כמי מוזן על כל אשר ואחר וסם טעמים ולהניעם אל גזר המלך וסוף מוסר בכל אל גזר המלך שהוא כאלקומוה: ופקיד שני לקבל כו' והוא כח המחיק שאצור כל דבר המוכה אליו שא לא יבא חסו דבר ממנו לאצור עד שיצטרך ליקח ממנו להסיון ולתקן כל דבר : ופקיד שלישי להכין כו' הוא כח העצמי שמקבל המחל ומתקנו לכל סוף לכל א' חתקן : ופקיד רביעי לכבד כו' כחה הרוחם הפסולה מצדו שא לא יתרכה הפסולה והפסולה בנתן סוף :

אחר כך חשוב בכחות הנפש ענין טעם יתברך נתנם כמה מיני כחות טעם זה אלו כחה זה וכלם הם נבחרות וכל אחד מהם נזקק לזכר אחד למעלה האדם : מה שיש לו עם שבגר טעם : ומה שיש עליו עם עוד כן לא יבא: או לזכר ולא יועילנו נסיון והם הקב"ה טוה עליו יסודין לנסיון סילך בחוכחה אם לא הוכח וטעה הכל ולא ידע להטיעו דרכיו או אם הוא יבנה דבר לא ידע להשמר מזה טעם אחרת ממחר שיבטח בכל : ולא ישקול דבר במה שעבר למשל כסוף עומט מתפת דבר לא ישקול דעתו ליקח מה מדרג טעמו עליו כוול כוס : ועל מה שעתיד להיות ר"ל מה שצויל לטוים מה שצויל מחדשים כוול כוס מה שהוא עומט טעם : במה שיהיה במה שיוכל לטוים ג"כ בעשה כוס סוף וסתכלות ולא יתן דעמו לכל זה ממחר שאינו זוכר מה טעמו : אך הוא קרוב לחתשש מן האנושיות כי יבא בעצמו כלה זכרון : ולא היה טורדו

בת להם

יש בו עבדים יש בו ג"כ לטוים כלומר צרים ממוסס כמו שמשאל: לצרכי העבדים ולהניעם כיו שהוא מוזן לקבל דברים המוציאים להם טעם דברים הנלצכים לעבדים כו' ולאם זמון לזון אחרת ונבאם להטיעם. ולטעם להניע האצור והם אל גזר כו' ויכנסו על כחה המושך שהוא מושך ממנו סולך לכל האצוריים טעם העבדים ומניעם אל כאלקומוה שהוא דוגמת הגזר : ולאצור אצורו להחיות אותו בנית עד שיבא מוזן ומתקון ויכנסו עליו על כחה המתקין ממנו כאלקומוה עד שיעשה הפעל פעולות : להכין מה שנאצר ולהתקנו ולהזכר כו' מוזן לידע נבאם הפסול כו' והזכר: כן הזבל והלכלוך וכל מרא סוף וספסל ולכלוך היא כוולת כרסם : האדך יהיה ענינו שיתריר ענינו זעל כהמוון חמר מי שהטיעו ומי שהחיקו : אמ דרך בך עם ג"כ טעם דבר כו' כרסם טעמים אינו מכירם : אם יהנה בה אע"פ שהיטם נכ והתפסק לנמדודם כל ימיו : ולא יועילנו נסיון שברכה דברים טעמו פני נסיון כמו בטהוהוהוה טכחכו ככוולות מכונס זועט פסי נסיון ולולו כוכיון מה ויולל כוכיון לידעם קיימת הוא כמעט קץ יבנה ממנו נסיון : ולא ישקול דבר במה שעבר ועל מה שעתיד להיות במה שיהיה כיונס שפעמים אדם ככוס סוף ח' דבנו אלו וכו' וקרן נלמך אלו מה סולך ועש רעה (שמואל ג' י"ב) וכן אמרו אלו אחרי כן בעבור שילך חן למח וטנן ולכשר מח קתמ וכר ונפעמים אדם חלק דבר הכוס עג דבר הפסול להיות מחלם כן בעדתי ח' עמלם כיוס ממריר כיוהם אף כי אחרי מוהי : ומתקנות חלק נכרסם לנת אדם עקבקהס וי"ש ולא ישקול דבר זכו ואיסם ואחר במה שיבאם ללמוד כאלקומו דבר יבאם מה שיבאם האדם נקד לטעמים למשקל שו' נבכר כל בעבור ולולו כוכיון סיס כמתקל סוף עבד ממנו : קרוב להתפשט כו' כיוס קרוב למדגתי מי שהוא מושפע ומבולל מגדר אנוש כמו המטורפים והחבי בעדות ר"ל : ולא היה ביאר האדם מבלי יצב הלס לא סיס טוהם כרעם כבאם עליו כמו מיתם בן יוקר ר"ל סיס נבכר עליו כל ימיו זכו כבמר רעום : ולא היה טורדו כו' שמוס דבר שמה שממחה העולם לא סיס ביכלתם להטריד לכו ולהביא דעתו חן בעלם הסוף חלק שלא היה שכלתה ויבאם

מוב הלבנון

אחד מהם עומד לצרכי העבדים ר"ל האדם בכללו שהוא המלך על אצורו והפקיד מקבל כל ההכנסות של המלך המוכן לצרכי עבדיו ומניעם אוחס ההכנסות אל הגזר של המלך אשר אוסף כל הכנסת הנא כבטלים והוא כגמלת האלקומוה אשר המחל והמחקה יורד להם : והוא כלפי כח המושך שאמר עליו שמקבל המחל ומניע אל אלקומוה : ופקיד שני חלפי כח המחיק כמו שפקיד המלך אצור רכוש המלך וכלפי בער להם ויון וכדומה לזה לפי טרף כל אחד מהעבדים : ופקיד שלישי הוא כלפי כח המנצל . והפקיד הר' כלפי כח הרוחה : ולא יועילנו נסיון אם נכסה דבר טעם אחרת. לידע מנוגה כי ישנה אותו : ולא ישקול דבר לא ישקול בעתה לטעמו כן העבר על הטמיד : ושליט במה שהוא כיוהיה חמיד : ומתועלות השכחה כלו' שיתעלם הדבר משכלו ולא יבא עמור חמיד בעלנו . רק עד שימוסן להיכירו : ולא היה טורדו ממנו מן הענין לא היה טורדו שום שמהה . כלו' שום שמהה לא יכלה

שוקל דבר הכוס עג דבר הפסד כמו שאמרו עבדי דוד כנס ככוס סוף ח' דבנו אלו וכרן נלמך אלו מה סולך ועש רעה (שמואל ג' י"ב) וכן אמרו אלו אחרי כן בעבור שילך חן למח וטנן ולכשר מח קתמ וכר ונפעמים אדם חלק דבר הכוס עג דבר הפסול להיות מחלם כן בעדתי ח' עמלם כיוס ממריר כיוהם אף כי אחרי מוהי : ומתקנות חלק נכרסם לנת אדם עקבקהס וי"ש ולא ישקול דבר זכו ואיסם ואחר במה שיבאם ללמוד כאלקומו דבר יבאם מה שיבאם האדם נקד לטעמים למשקל שו' נבכר כל בעבור ולולו כוכיון סיס כמתקל סוף עבד ממנו : קרוב להתפשט כו' כיוס קרוב למדגתי מי שהוא מושפע ומבולל מגדר אנוש כמו המטורפים והחבי בעדות ר"ל : ולא היה ביאר האדם מבלי יצב הלס לא סיס טוהם כרעם כבאם עליו כמו מיתם בן יוקר ר"ל סיס נבכר עליו כל ימיו זכו כבמר רעום : ולא היה טורדו כו' שמוס דבר שמה שממחה העולם לא סיס ביכלתם להטריד לכו ולהביא דעתו חן בעלם הסוף חלק שלא היה שכלתה ויבאם

שער הבחינה

דבר משמחת עולם ולא היה נהנה כמה שמשמח אותו כשהוא זוכר פגעי העולם ולא היה מקוה מנוחה ממקוה ולא התעלם ממלוך הלא תראה איך הושם באדם הזכרון והשכחה והמה מתחלפים ושונים זה מזה והושם לו ככל אחד מהם מינים מן התועלות ואח"כ חשוב במדת הבושת אשר יחד בה האדם מה גדלה מעלתה ורבה תועלתה ותקנתה ולולא היא לא היו מאכסנים אכסנאי ולא מקיימים דבר ולא ממלאים משאל ולא נומלים חסד ומתרחקים מן הרע בשום דבר עד כי דברים רבים מדברי התורה עושים בעבור הבושת כי רוב מבני אדם לא היו מכבדים את אבותם לולא הבושת כ"ש זולתם ולא היו משיבין אבדה ולא נמנעין מעבירה כי כל אשר יעשה מכל אלה הדברים המנונים שזכרנו אינו עושה אותם אלא לאחר שיפשוט כמות הבושת מעליו כמ"ש הכתוב (ירמיהו) גם בוש לא יבושו גם הכלים לא ידעו ואומר (זמיהו ג) ולא יודע עול בשת. וזמן התימה הגדול שהוטבע האדם על הבושת מבני אדם בעבור מה שזכרנו מתועלותיו בה ויותר ממה שזכרנו ולא הוטבע על הבושת מבוראו המשקיף עליו תמיד כדי שלא יהיה מוכרה על עבודתו

מרפא לנפש

מבט שום דבר בו אילנו נשעת שמהם שדרך לשכות כעלם וכוא לא יסבך ולא יכחשו מדעתו לעולם: ולא היה מקוה מנוחה ממקוה מהם כרגיל להיות בו הקוץ ננוח משנון: ולא התעלם ממלוך לא היה מתעלם מלהיות נמלך תמיד ולסוּקֵן על כל מעשיו אם יעשה או לא ודלא כחמדיהם כחמדיהם כי או כך ולא יספיק על דבר למשונן: במדת הבושת בו וכן אמרו רז"ל דבית פנים לנן עדן ואמרו כל אדם שיש לו כוונה פנים לא במהרה הוא חוטא דכדכדו ובעבור קוים ורלחו על פניהם לנתיב תהטלו וזמרו ויבך שמהם מורח שמים עליהם כמורה ביו כו: וכן התייחס הגדול ויש לאדם לתפוס על זה מהלך ולשום אל לבו כמתח בנורה ויבקר נשען כבושה שמהם האדם להנתיב נשען ב"ל וללן ולין בו כמעט ג"כ כמורה לפני כמורה שברי זין פסג סבנורה ויבקר נתקף על לא האדם ורלחו מעשיו כי מי שילך יחד לנשם ע"כ מנין אל כל מעשיהם ואמר שטעמם הוא פשטן אלן יסיה האדם מוכרה כנשעין על לא יתחול לעולם אם יתחוב האדם שמהלך בגדול הקב"ה עומד עליו ורואה כנשעין כמו שכתוב בנבואת פרוך אורח חיים ס"א עיי גם ולכן כי נכעט שיתבייש שאלה נשען כמו לפני בני אדם יסיה מוכרה ולא יסיה רלחו לנמול מלא סבנורה ויבקר ונלמח סכל נדיד שמים חוץ מירלח שמים כדי שיסיה לו עקר ופוגע על נדחמו:

טוב הלבנון

להענין דלגחו: ולא היה מקוה מנוחה ממקוה סם מקוה נלחמ על ליסוף וקיבול כמו מקוה המים וכמו ומקוה כוהי המלך יקחו מקוה (מלכים א' י'). ומהענין כי ידוע שיעור הגשם ר"ל שהאלהים מתקוּן בהרבה מעמיו מציא כערות רבות והעצבות נמשך מן הערדות. ובהפך מנוחה הגשם מציא ההשקט והשמחה לחמיו. ומעשה לולא השמחה לא היה מקוה מנוחה ר"ל לא היה מחפץ דעמיו אל המנוחה משום עניי תקוה בלחם היה זוכר תמיד דברים המעניינים אותו ובכללות פיזור הגשם: ולא הרעעל ממלוך מעשה לבו להיות הסכפך בעמיו. כמו וימלך לבי עלי (נחמיה ה'): ולא יודע עול בשת העושה עולה לא ידע להחבייש: שהוטבע באדם שהוא נכעט להחבייש מפני נמי

פת להם

הדעת נכחו כלל: ולא היה נהנה בו כנקודת דבר נכרון כרעה שטערה עליו ועקשו מדבר נכמיהם כהאדם נלכך כנפולמו כרעיוניו כעניו והתקרים והתפגששים כעולם כמלחמה הוראן קן גם עליו ועבור כהום שטער על הרעה מבני העולם ואם היה אור או מנוח כדעושו עמיד לא עמד לו כל שמחה אחר שגם כותמ עלם שמתחו סיה לכו חדר ורואה לבו וכומו קול שדחיה לאחיו: ולא היה מקוה מנוחה ממקוה כן הוטבעה לבו ממנונה שנת שיש סיה הוטבעה המתייחס וקרא תקוה לאדם אדם כמטר ריבב כלבו כליו על איום דבר כמיש ויקחלו בו לחיו וכבושם חלם הוא ידוע כלחום אדם שהוא חובב רעם עליו לא סיה חקום לבוח ממנו כל ידע כי עכשיו שמהלך כשבתם כנולא אומר זה כלבו לא לעולם יסור לו כי נכעטל כותמ יסיה נשעה ממנו כבת הששששש ואז איות ממנו כמו שנלמד על שוב חף אחר ממת וזכה את החם ערה לו כו: זה שפסיים ולל הפעלם ממלך כלומר אחר שלא סיה טוב תקוה לשבתם השששש סיה תמיד ירח הוראן ומלך להחכלל להחגיגולו להסור ממנו וכדעוסיס כהדשיס כהוטבע ולל סיה חקום מנוחה ממקוה ועמות כמעטותקום סוח והתקן: כהששששם מלך כנבונה: אשר יודע בה תארם נלמליים כן בשאר כע"מ סוח סוכרון והששששם וכעטם כמו שזכר בדברי החוקרים: סוח גדולה סעלתיך חף קודם לחלם לפועל סוח נקלמט מעלם כמו שכתב כדברי סוח מעלם בלחם חף נכעטם שליומו מדרג אהיה ללחלו לפועל מע רב וסלחתי וסלחתי או אחר גדלם ממלמם כנדיחם האדם השששששם כס שהוא מקבל עליו על ידע כמו נכל המדות כסובות שהאדם מפעלם כשיממוו ככה וכמנחמם ממקבל עונש על ידע אחר רב תועלתם כמו קיבולו אכסנאוף שזכר שמהלך אכסנאוף הוא השתתפל בזה והאכסנאוף הוא סוח מקבל התועלת: תועלתה והתקנתה וסוללה נקרא דבר המוסף שוכס כמו קיבול אכסנאוף ולחלות משלם ויכסיון כיוון על כלום מנוח והוא נגד הכתמתו מן הרע שזכר: ולא מקיימים דבר דבר כנכעטם שששששם: וזהו הרקחין מן הרע מוסב כל מעלה לא: עדי כי דברים רבים כו' כלומר כל ורלח איך מרה זו כהם גדול שברי סיה מנועת סלחם יוכר מליו ספורם וסד עושה על כמדי: כי כל אשר יעשה מכל אדם כו' כלומר סלחם חלמנ מלך גם עשה שפסיד סוחם מנועה כניי אדם נלמליים סוח שוטלי ער מלמחם מהם שזכר עליו כדברך ערין כמטעם פרוסם כס לוס חמר סכל מי שסרלח סוחו עושה מלמח מהם סדע נלמחם מעליהם כמות כבושה כהתקן ד בחיורם רעם ואמר כמות כבושה מלמחם ככלום ככנס כנכעטו וסכסו כלממנו: ולא יודע עול בושת כעול סוח אינו יודע ומכיר מות ספוסה. עול כעין כסלח סוח סם סוחל לעשה סוח כענו גג: וכן התייחס הגדול שהוטבע בו' כלומר זה סודר סוח אחר מן סודריים סממתיים כנכעטם סלכאום לחמם כמתם כהפונות סכוסהם נלמח דעוסיס סלכאורם וילל מלך מדוע סם כבורל ית' כח כבושה כנכעט בני חם שיהכבושם זו מוח למח לא מנלח כנכעט סלחם כח כבושה כ"כ מפני סבורה סנודלי סוח מוויכב יוכר מלך סכל שברי סוח ית' כנכעט עליו תמיד וכל כמנוסות סם נגד שיש כבורו ית' אר' כיונה ית' כוס סלח יסיה סלחם מוכרה כנכעט לטור מעע נלמחם כקון כעיווי ואם סיה כן סיה חיוכ סממול ממנו חלש כלומר סלחם סוח ית' מהיחיד סלחם לו נמול כפי סיסם

שער הבחינה

אותו ויחלש חיוב תגמלו עליה אבל אנחנו חייבין להתבונן מן הכורא מדרך הבחינה ובידיעת מה שאנו חייבין מעבודתו ודעתנו השקפתו על נגלותינו ונסתרותינו כמ"ש הכתוב (יחזקאל לו) בושו והכלמו מדרכים בית ישראל. אך רב טוב האלהים עלינו בשכל ובהכרה אשר בהם יחדנו משאר בעלי חיים אין תועלתם לנו נעלמת ממנה בהנהגת נופנו והסדרת תנועותינו סבלעדי מי שפקדם ממנו לפני שיריע את מוחו אך המדות אשר נביע אליהן בשכל רבות מאד. מהם שבו נרע שיש לנו בורא חכם קיים אחד קדמון יכול לא יביליהו זמן ולא מקום נעלה ממדות הברואים והתרומם ממחשבות הגמצאים רחום הנון ומטיב לא ידמה אל דבר ולא יתרמה אליו דבר. וגם מהם שאנחנו מכינים בו החכמה והיכולת והרחמים המקיימים בעולם החיוב עבודתו לאשר יאות לו ובעבור טובתו הכוללת והסיוצרת ובשכל יאמן אצלנו ספר תורת האלהים הנאמנה הנתונה לבשה נביאו ע"ה. ומפני שכל האדם והכרתו הוא בא לידי חשבון ומדרקק עליו בוראו יתעלה. ומי ששפקד שכלו מסתלקות מעליו המעלות האנושיות כלין והמצות והגמול והעונש והמעלות השכל שבו ישיג האדם כל מושגיו המוחשיים והמושכלים וכו' יראה מה שנעלם מוחשיו הנשמיים

מרפא לנפש

אבל אנחנו כו' מדרך הבחינה שמי שיצר לחנונו ונתנו לנו נשמתנו כדן הוא שיועס כל מעשיו: ודעתנו ואלהינו ידיעים שהוא משקיף על מעלה והנסתר מכל מעשיו: אך רב טוב האלהים עלינו בשכל ובהכרה ר"ל עונס סגולה שטעם הסם יתברך עם סדרם מנלתי שאר בעלי חיים כמס שהנו כשכל וסמך לון לדרך לבאר תועלתו כי הוא מנואר: מבליעדי מי שפקדם ממנו כקא חן מלא חרם עליו ויכל לנסכיח איש ענו בדרך ענו וישר הוא למעט שקד ר"ל נחמשי סכסל וסמך ממנו: כי אשקס חו' וסווח ממתת ענפ רע רספנא לנלא שארע נמורו חרונת סכמוס וסמסונפוס רחמנא לנלא: אך המדות ספוטוס שזנול לבניע מלפס על ידי שכל סן סרנס מחד: לא יביליהו זמן אין הסם יתברך פתח סומן שסכער וסעמד סכל לפסיו וכדכ סכוס עמח סרנע חתח כי סווח סונשך סון ססר לאר נגול סומו שבו נביע דמדכ סומוס וסכסס וסס סכל נכרסו סמחט וסמך ואחר סול סוח יפול סוח זת וסלו סוח חס וסלו סוח סומו נכרס סמחט וסוח סווח וסו וססס קודס סומן וסחירו וסך על פי סארן בנו כה לבסין סוח זת סוח נכר סמך סכוס ס' נככו שמוס סארן וגו' כמו סכס סרמכס על סמסנו וכולס נס'קיס נס'קיס סח. ע"ש דכריס נסחדים ונסכר סומר סמחוס סהריך כוס: ולא סוקוס שסכס יסכרך סוח מקומו לו עולס ואר סעולס מקומו סכרי סכס יסכרך לין לו סכליס וגבול וסמקוס א"כ נכרס סמחט וסכרך: נעלה ממדות הברואים סהוא נעלס וסמרוס סיסס לו סוס סרס כמדס ככרוכיס דסלס לא סן יסוס סוס סכורל לנכרל סוככס לנול כעטר סיוחן סווח סהרמט סמכיס לו דכר כמסחכס סמנאלוס כמו סכסוכ' כי ל"ס סמסוסמו סמסונפוס: וחויב עבודתו לאשר יאות לו ר"ל וסכל כפוטו סרליו וסכין לסכוד סח סה סרס יתברך כעכור סהוא רליו לוס סמחט גדולנו ורוממותו: ובעבור טובתו סהוא סקיס עמנו סמך לכל סכרל כעטר וכלל בני העולם ככלל א"כ רליו לנכדו יתברך: דבשכל יאמן אצלנו כו' יתמה סללנו סחורט סס סחמ וסחנו חייסד לקיס סח סחורס כמו יסרומט אללנו סמחוטיו וסכלנו: ומפני שכל האדם והכרתו הוא בא לידי חשבון נעבור כשכל חייב סהרס לפח דין וסמסון לפני מ'ס סק'ס: ומי ששקד שכלו ששקד ממנו שכלל סוח סוקול וסמטר מכל סמסעוט וסמכות כולס ואין לו נמול ועוט: ובו יראה מה שנעלם מרושיו

טוב הבחנן

אדם לא נבחרה לו: חייבין מעבודתו על הגמול הכסו שגמול בחינתו האמון: ודעתנו השקפתו כל' שאנו ידיעים שהוא משקיף על הנסמרות כמו הנגלות. ולאחמו נבטיס על הנגלות סמפי סקפס בני אדם. ולמה לא נביט גיס על הנסמרות סמפי סקפס סכורל עליו אשר סמחמו חייס סעבודתו סכוך. עובותו עליו: מבליעדי מי ששפקדם מ' סכר. וכו' ולח נפקד ממנו איש (כמדבר לו) ור"ל מון מי שסכסר סחל ממנו סח סכלו וסכרנו סמחמ סחול סזוס על מוחו: אך המדות עד כחן דכר כמדות סכסע וכאן חור לבאר מדות סמוכות שסככל: לא יביליהו לא ימורד וסחן סחמו וסמקוס. כמו קסן ססכיל סח העולס (מלכיס ח"ו): ולא יתרמה מ' אליו דכר לסערך סחיו סוס דכר: בא לידי חשבון נעבור ססחוס נעל סכל וסכרס סק'ס סחכס עמו מעשיו וסכ לני דין: ומדרקק עליו בוראו סכורל מדקק עם בני אדם. ומי שכלנו יסר גדול סק'ס מדקק עמו יוכר. סמפי סכרן יסר סמסמכר מל סחכס:

מפתח להם

כמו מוכרת ולא כפועל נמליים: מדרך הבחינה סווח סכסכוס סכוללה סעליו יסכר כשער כוס דכרינו ככחינס ככחינו סכסמ סכסמ ססכרס סמחין ככרוכיס וסכז ע"י רוממות סכורל יסכרך ובידיעת מה שאנו חייבין כו' וע"י יסכונן ככס חנו סק'סס עבודתו ימי: בושו והכלכו כו' נגד סהרור בני כחמות ככור מרע וטעס קוס: סכרס בהם יחדנו סרל'ס קטולס כלומר ככס יחד חותנו סמכר כעיס סאניס סמכילוס: אין תועלתם לנו כו' ססועלת סמניע לנו מן סכלל וסכרס סחיס נעלמת סמחמו: בהנהגת גופינו והסדרת תנועותינו סבלעדי מי ששפקדו כו' כלומר שפיי סהוא רוסח סחיס סמכס סכסל סכסל וסכרס לסכס סחיס ענפ שארע כמחוס ככס רכס רסחס ככסרכס וגו' וסכר וסכוטוסים ע"י סווח סכיר כו' סולתם ואכר סכססג גוסס עסטר סחילס וסחיס וסמגל וסכר תנועותיסס כככר סמעות ככקיס כמחורר וסחוק סכוקוס וסנו רוסיס סרליו ככחוס סח סכיס וס סחורסלס וי"א סמניעל מי כלומר סארן חנו כמחוס: לא יביליו זמן אין סומן סוכל סחורו כו' סרל'ס סווח יסכרך כולל סחון כי סווח חדשו כמו סככס סרמכין כמלמל כככיס כרל ונס לסינו יסכרך סמגל סקוס כככר סמנאלוס כמ"ס וי' כפסוק ככס מקוס סח: סכקיימיס בעולס סקקוסיס ככרוכיס סעולס: וחויב עבודתו לאשר כו' סמחמו סמחייס עעוד אריו לפי סרליו לו סעבודס לפי רוממות ח' לאכר יסוח לו: הכוללות וסמחוררות סמולר לעסע:

שער הבחינה

בן הנראות כנסיעת הצל ומעשה המפה האחת מן המים בצור החלמיש ובו יכדיל בין האמת והשקר ובין היתר והחסר והטוב והרע והמשובח והמנונה ובין הראוי והאפשר והנמנע ובו יעבד שאר מיני חיים בתועלתו והנאותו ויביד מקומות הכוכבים ועמוד על מרחקיהם ותנועות נלגליהם ויבין הערכים וההקשות שבחכמת השעור וצורות המופת אשר כחכמת הדבור ושאר החכמות והמלאכות שיארך זכרם. וכן שאר כל מדות האדם כאשר תבהנם תמצאם בתכלית התקנה והתועלת לו כאשר זכרנו בשכל ואח"כ חשוב

מרפא לנפש

הגשמיים מן הנראות אף בלתי דברים נשיתנו שלל נדע סנהה רק על ידי הסכל וכולל לשמוע מאין בלתי הצל על ידי כלל המהמה וכולל לידע הצעות ביום על הכוון ונקרא בליה אונקע ויחיעור: וכיעשה הספה האחת בצור החלמיש לשעמים נוסף טף ארץ טיף על זור החלמיש ומשם ממנו רוסס גזר והסכל גזר שמחמת אורן כוונן וכל עשה אחת מן המים לעשות רוסס גדול וגומא חילו גזר החלמיש ומזו יוכל האדם ליקח ראייה סבהרגל בכל דבר שהאדם חקן בו ועשה נו טבע בלאור כוונן. והדברים הבלתי מלאים כפי' מרקי דריה עמי' צור החלמיש ככל עת רבי אלעזר בן הקדוש לכל המעלות אשר היות מתייחס מן עמי' ובו יעבד שאר מיני חיים בתועלתו ובכל עשירה עש עני חיים לרכבו כסום לרכבו והמנון לטוב מאו והלאה והקנה למחללו ומלבושו: ויכיר בו' על מרחקיהם כמה רחוקים זה מזה וממרחקו אלקר: ויבין הערכים בו' וזל מ"ה סביביתם כשהמחמה המספר והשעור כוון' שאלמר ערך שנים מחרטש כענין עשש עשש כן הוא כשצויה והנדבס ערך קו כי' אחת בדי' אמות כענין קו' שלל אמות כן: בהכמת הרבור כי' אמתת סגנון: המצאם בהרבליה התקנה והתועלת לו כאשר זכרנו בשכל ר"ע כל המדות שהאדם תמנא עשה הכל במחלום ספקים והתועלת על ידי הסכל וכלעדי הסכל לא יתקן

טוב הלבטון

מן הנראות שמכין שחין הענין כמו שנראה לעיניו: כנסיעת הצל שלפי הנראה למוט ים ממש כלל מחסר שהוא מתנועע ומוטע במקום אחר. אצל עש השכל יבין שחין כלל טוב ממש. אך המקום המגשר השוך אשר לא יוכלו ילוצי' האור להגיע עש מהמה הגוף המגדיל בין המקום האלור נשאר מאויר במקום על אלא אופו הגוף אל השוך. וכשהגוף נוסע ילמייר מקום השני השוך כמיהו ואין זה אל הראשון. אך כל מקום שהאור נחסר נראה במקום ההוא אלא השוך בצורה אופו הגוף: ומעשה הדמיה המקום כי' ללא ידומן עשה אחת מן המים לדקאיה והליפוסה מתקוב חור בצור החלמיש. ועכ"ל אזו רואים כשארד הפפה בתמידות זמן רב על און קשה נראה בו נקב ומשיג השכל שמן הפפה נהמה העור הזה. והוא ממי שנכל פעם במוטע על האור עשה בו צומע גומא חיל שחין ההוט משיגו עד שיקבלו הרבה טפות כאלו: ובין הראוי שהשכל מורה עליו האמת ויקחה נראיות מן השכל: והאפשר אפשר שיהיה ולאפשר שלא יהיה: והנמנע שהשכל שופט שהדבר הזה נמנע שיהיה או שיהיה: ויכיר מקומות הכוכבים לידע מרחק כל כוכב מן האופק. ומן הקודות הראש ועשייתו לשאור או לדרוס. ומקום שצעה סוכני' לכת במלוח: ויבין הערכים להעריך מהספר זה כנגד מספר החי' הלהק המספר לפזרים עד שמואל הענין בדקדוק: והרקשות המיוזמות שבהמה המדומה. ד"מ שנאלמר כמה מדות מכלי זה מחייה הכלי האחרת: בהרבתם הרבור חכמת הרגיון: כאשר זכרנו בשכל מן עמי' השכל

פת לחם

שם מדומים הבנת הכוח לכלל מנו גשולה האכן מלמעלה למטה נדמה להם כללו הוא מוזיין בשכל לכן רבים מהם מחמישים מוליה יבין העולם חוד סנקאלים חילוי פעדי' (שי נוכח הגיוס) כשהם חוד לא יפיו מן האין לבמות האלה נרות עשהם נרדווי הבנת המבוסס דעה: מה ישיעלה בו' מן הנראות כוונן שם מן השישים להבנת הרחות האופי' הם נעשים: כמסיעיה הגר עמי' שהאדם רואה עמידה הכל במקום אחד ומולא אופו אחר ששם במקום אחר כרחוק מן הראשון הוא בוסט כשכנו עמי' ליל שיעשה מן המקום הראשון כי' נקו ועבר בכל מרקי העינים והנס אף שהענדה הכל על במקום הוא מן הדברים השייכים לחוש הרחות אמת אשפי' הוא נעלה מהרבה האדם להיות הפתחון דק מן הדקק רין בשכל ומעניו חילוי מולא אופו עמי' ח"ב כרחוק במקום אחר גם אף כעליו עיניו ביון אך לכן: וכפועשה המבנה בו' בצור החלמיש שבהעוף מים במקום אחד על צור החלמיש עוף אחר טיף מן זמן רב מולאין בו' אחיך קרן קרור משובש מעבר אל עבר וגם כזה אף השין יבנה נחוב הרחות להכניח כמות השיעור על כל טפה שיחוד למיעוט כמותה אמת הכלל מודיע שעל כדקת כל טפה ועפי קדקתה ועשכשם ארוח עששום חם שאלכי' מאין נקדר כהמקום וכל עשיות אחר היות ארע ועל עשיות האמת והשקר ובין היתר והחסר בו' סנה האדם לידך להיות כלל ע"י בחינות דעינו נדעוה ונמדות ונפעלות כמו נדענו כזה התקרים. וכזה על כדיות אחר אמת וקרן כמו שהלמנו שהמונה האחרות באלוהי הוא אמת והרדווי הוא שגך וכן בכל עניי המנועות כשהקירות גם סיהר והסחר כמו שהלך יתכד כזה המדומם על כל נכסה ואלהו והסכו בכר וזה הוא חסר הרבה מהמולוו ועל עשיות אחר היות ארע ועל עשיות חסד ומשפט הוא טוב והעורף והחמת הוא רע ועל המדות אחר כשהמונה והמונה כמו שהטענו הוא מדה טובהה והלאה והגונה הוא מנונה: ובין הראוי והאפשר והנמנע כס' מהי קיוות ומתועל כי' נראה כוונן על מה שקראוהו החקירים כחוייב כלומר בשכל מחיי יויוהן כן והמנוע הוא הסכו והחלשם שהוט המנוע כן מהחוייב והמנוע כונו אופו נסס המנוע ואלה האדם הוא נגזר מן עשיון שהוא מתמונה בין הוט היכנס לטובותו: בתועלתו כשור להרשים וממנו למש' הדומקין וכו' והנאמן כפי' למצד והזכס והוא הבנת הערב: כקוביות הכוכבים כל כוכב מבעבד סוכני' לכת כהאיה גלגל הקומום גם כוכבי' שנת מי מסס נתגורס ומו מסס כיו"ח לוסס ממה' לנרות סידרות ותוכויה סמקויסם מדורו הכיך זה מזה: ותנועיהו גלגליהם איוס עמס מתנועע ממס למערב ואיוס כסיפק ואיוס נועס כאלכסון: ויבין הערכים וההקשות שבהכמת השעור המנוע הוא הממת כהכסון והדמס על יבס נדעים נעריים דמי כהכסון בלתי אומרים כענין ד' אל י"ב כן עקד' אל י"ח ובהנדבס כענין מרובע זה כקסן אל מרובע זה כנדול כחמון כן ערך המנוע כשעש בחון מרובע כקסן אל העיגול כשעש בחון מרובע הנדול והדומס לוס ים וסכס נדעים וסקקות הם הדברים שחון למדוקס שמקריסם נכס וכלאם על ידס לשענה כמקובס וכלמונו און בלאקין' ל"מ כהכסון כמו הכסון שגך עמי' שמקריסן כהכסון שגך מעינין ליעופה האומי כמקובס ובהנדבס רוב כחופים נדוים על הקשות ד"מ ליעדות מדה קו כהכסון מרובע ארון או לרישין סמה לסיקב נמחקר אחר דעינו שבהנע נלמעדי מן קו סהלכסור כהנכס מוחס

שער הבחינה

במה שהיטיב בו האלהים לאדם בדבור והסדרת הדברים אשר יליץ בהן על מה שיש
בנפשו ובמצפנו. ויבין בהן עניני זולתו. והלשון קולמוס הלב ושליח המצפון. ולולא
הדבור לא היה לאדם צוות בחבירו והיה כבהמה. ובדבור יראה היתרון בין בני אדם ובו
תהיה ברית כרותה ביניהם ובין האלהים ועבריו ובדבור ישב האדם מסעותיו ויבקש
כפרת עונותיו והוא הראיה על חשיבות האדם וזריעותו. וכבר נאמר כי האדם הלב
ההלשן. ובו השלמת נדר האדם ר"ל הדבור כי נדר האדם חי מדבר מת. ובו נבדל מן
הבהמות ואחר כך חשוב במעלות אותיות המכתב והכתיבה. אשר בהמה מחברים
מעשי העוברים הנמצאים ועניניהם לבאים אחריהם ומגיעים דבריהם אל מי שאינו נמצא
עמהם ויודעים דברי הרחוקים מהם ועיני קרוביהם אשר בארץ אחרת שאפשר שבהגיעם
אליהם היו רוחם והצלחתם מרעתם ושחיתותם. ובו תתקיימה ההכמות בספרים ויתחברו
הענינים הספורים בלכות ובו כותבין מה שיש ביניהם מעיני משא ומתן וסחורה

מרפא לנפש

לו שום מרס ושום מעשה כחשך וכדו מעט מרבה ממעלה שכלל: צוות בחבירו מוכרסם אם לא ידברו כימסם מס פועלם
מבניהם כמו שאמרנו ר"ל כל העולם לא נברא אלא לצוות לזו שיחיי חברים לזו שלשון: ובדבור יראה היתרון בין ביא מי
סוף הכנס יומר אלכ במחוקק גם חולק במרעם חכס ותשב לך יסרון למכס על שום ועבורו על אדם יכיר אם כוח אדם חסוד ובו
נרוע: כי האדם והלב והלשון כו' כמש' ויכ' האדם לנפש חיה מתרנס לרוע מתרנס: ואחר כך כו' המכתב והחשיבה
מתכנס הם האותיות והחיות והקריאים. ובכתיבה יבאך כוחיך חוסן וזמם כמו סדו וסקולמוס: שאפשר שבהגיעם אליהם
ידי רוחם כו' שגל ידי אגרות ומקרים שציעו לאדם מהכרו שהכל לו מאל פמי נפשו כמו ומתו רוח יעקב: והצלחתם מרעתם ועל
ידי אגרות יוכל לנגלל עמכם רעות וטויל: ויהחברו הענינים הספורים בלכות כי כמס דברו המכות והדושים המפורסם

מוב הלבנות

איום מרבה לזוים המשושם בסופך עליו כוח חש שמת כמכרוע
הכוח וכל דומגמלות שבהלמי לך הם רק אחד אחוז המסון
המנאם נכס כדומגמל זמם. ולשון יקשה הוא לשון ענינים ומכנס
דברך נכנס מוקם על סדלת גם הספק נבדלמז נבדלמז הסוכר
כוח מעינין זס למנין זלוענו משלן שזוי זדמיון. כמו שלועין
המגלמי היותוקם: שאר כל מרות האדם כמו כנסם וסנתם
כדיניות וסכיונו כולם הם לחועלה האדם כי לכל זמן זקוק
מיוחד כמו שסאלין כוס כעבר עבודת אלהים זלומר נחלת
סחקקם כולל מן סרע והפועלת זמם סכוח עולמיס: אשר
יריץ בהם כו' יביין מהם כו' כלומר ששמי פועליות עניניהם
לכל אדם מן הסדרת הדברים ש' סכוח יוכל להפעיל כונת
רצונו לזולתו וכי כוח הספק שזולתו יוכל להפעיל לו ויכול
לכנין כונת זולתו כוס: קולמוס הלב כוח מליית סכוח
לשזוי עס סוכר מהיר (תכלים מס) שכמו שסכולמוס מודיע רצון
כסוכת לרשעו סרסוק ממנו כן יודיע כללון מהשכס כלל זס
נעין סכודים זיט פועלת ללשון סכוח כדומגמל מעשה כמו
קילום לרצונו לו וספק זכורס זסכנה לכורא ימי סכודים
כדברים לפזו זלין ענינס דרך כודעה מהשכס דך סכודים
זרלס כעלמו זס צוות סרע סרע לטעות דבר עניני עמי
חבר זעלנת המלמו: צוות בחבירו סכיר כל עמלו סכודים
מהמגר כתיבו כוח עי' יכידיו סכוח מדבר פשו זדפולתו סיס
כסכסס של אחת כודדת המלמו: היתרון יסרון מהממס זס

עניני זולתו ומדבר חבירו יבין את האדם כלבו וכל עיניו :
ושליח המצפון שלה לגידי הספון והמסמר כלבו :
צוות חכמותה מל' חז"ל צותה כסימל: מסעותיו
מעוטמו ע"י רזוי דברים: כי גדר האדם הם הסוג
יקרף לגדר כולל כלו' מקיף דברים הרבה כמו שם בעל
חי כולל כל אשר מתרס רוח חיים כלבו. ושם גדר כולל
מין מיוחד כמו חי מדבר שחי כולל כל בעלי חיים ומדבר
גודר מין האדם בגדר לבדו להבדיל זימי זקין שאר
בעלי חיים: העוברים שזכרבו זימיס העוברים להודיע
הענינים והמקריים זימיס הם: והנמצאים שכותבין
עמה שיעדו אותם זודות כנאיים: ויודעים אברי
דרחוקים ע"י הכנס וזכות מהכנס: שאפשר שבהגיעם
אליהם היו רוחם לפעמים סכס המגיע לאדם
מחובבו מליים חזו מהרבה רעות. או מבשר לו
שכורה קובה הממו' אח נפשו: ושחיתותם והשתתתס:
הענינים והמפורים שזלו מלקיסי מכל ספרי המכמיס
כדברים אחת לחתה ועושים מהם עין אחד :

על זס: ברית ברותה שני אדם כרומס ברית זס עם זס כאלה זענינס: וישוב האדם מהלמו זלומר כולל זכות עשימי זס
לשזוי עוד לכסלס: ובמקש כפרת על העני: הראיה כו' מדבר פי חכס זן וסכנל ירנס דברים: האדם הוא הלב
והלשון ובו השלמת כו' כללו הכרי מלוח כעלס גדר סלודס דהיט כלל וסלשון: גדר האדם כו' כלומר סכירי גדר סלודס
כוח פי מדבר מס זכרי חיים וצוות חז"ל כעלס זליכ כעלס גדרו כדבור גלד כו' נדלן כן נדלן כן נכנסה כלומר
מכל סג' מלוח סירל לין כדלו מן כסכסם זולס סדור גלד כניל: אוחיות הסככת והכתיבה כלחותים סככס כוון לזרת
סלוחיות וככריכס כוון לחיבורס כמלס לחיות עדי כזיכו שפס אחת דברים לחיים: מחברים עניני העוברים והנמצאים
העוברים בני אדם סכין כדורות שלשניו וכבר הלשו ועברו וסנאלים סם כנמאלים עמס כדורו וסויו כמלג סכנולאים
שמש כמקום או וכוונס סכוסר זכר סיסור מעשה מרלשיות עז כקליות לך כעלשלו כדברים וכסנאליו זס כוס זימינו כוס
פועל ס' וסנאליו כעליות מעלדי גבר לזוכ ולסכיו ועמס מעשה איס וקדוהו לין חולת אדם כלסס דכרו יודעו בני אדם
לכמת מסס כוון כלומר מעשה עי אדם עט משיכס כעלס זיכסס וכענייטס כוון על מקריס כוון לזו ועברו עליכס:
לבאים אחריהם ועודיעים זס אל זס לנאיים זלחייס: ובזעינים דבריהם ע"י ככוח מעינים בני אדם דברים זולתם
שליס מנאלים או מעמס פי' אלגס זלספוך גיכ הם יודעים עיני סדוקים מהם ועיני קרוביהם וכו': הי רוחם כלודס
סוכס גזולס כמשיני עמס וכלסס מרעס רעס קסנז וכחיותם ר"ל רעס כמכלל חוס ח' סכנלס: תתקיימה הרכיבוה
בספורים שגורו לין רזכ כקמזום כמחזום לזס סכסרס המוכרסם מענינים: ויהחברו הענינים הספורים בלכות סכסכס
המפורים כענין כלל כעט עולס אחס מקריס כעלמות סכסס וספס אחר איס חקריס לחת זלס וזס זולת מס זס חולס
קעקס כל סכסס נכמת כלסכוס לך כעלס זלעזמו ויחברו ככס זלמלון ימי זעלנו כרות זינעס זיכריס חוסס זילודו מסס

שער הבחינה

והלאה וקנין ונשואין ותרשין והענין רב מהשלים. ומהשלמת הטובה על האדם שהוכן לו כף ואצבעות לחקן בהן הרושם והמכתב והרקמה וקדיחת האש ושאר המעשים והמלאכות הדקות מבלעדי שאר מיני החיים מפני שאינם צריכין להם. ואומר כי אין אבר שזכרתי תועלתו שאין סימני החכמה נראים בהרכבתו ותכונתו וחבורו למי שמתבונן בהם ועדותם הזקה וראייתם נלויה על חמלת הבורא עלינו. וכבר באר גלינוס בכמה ספרים תועלות האברים באר היטב ואילו היינו מכוונים לבאר את זה באבר אחד לבדו היינו יוצאים בדברים מנבול הדרך הקצרה ובמה שהבאנו די להעיר מי שזוהר הבורא דרך הצלתו בעוה"ה. אך הבחינה בשאר מיני החיים והנהגתם ומחיתם איננה נעלמת ממי שמסתכל בהן ומתבונן סימני החכמה מהם וע"כ שונים אותם הספרים בזכרם פליאות הבורא יתעלה כמ"ש לאיוב (ס' לח) מי יכין לעורב צידו כי ילדיו אל אל ישועו ואמר (תהלים קמ) גותן לכהמה לחמה לבני עורב אשר יקראו והרבה כאלה. וכן כשהוא מעיין במרצת הגלגלים והחלוקים בתנועות משתנות והמאורים החלוקים לסדר ענין הכל, בהם יראה מסימני היכולת והחכמה מה שלא תכילהו מחשבת אדם וילאה לספרם בלשון כמ"ש דוד ע"ה (שם יט) השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע ושאר המזמור. ואמר (ס"ח) כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה. ומן המופלא שבמה שגופלת עליו עין האדם מבראות הבורא יתעלה הגדולות, השמים. כי בכ"מ שהוא עומד

מרפא לנפש

בלנכות הכחמים שלא ידעו ולא יזלו ולא לזר אל כלו ולא יזכרו לחם נפשיתם כפי מה שחשלים וענין סוס ר"ל נפרס והלאה לזכור אל הכחמים והמכתב רב מאד לנפש ככל והכחלים הכחלים נזי כי רב כוח ולקח' חנו נציקי: ומהשלמת הטובה על האדם שהוכן לו כף ואצבעות לחקן בהם הרושם כו' וק"ג גם כוס נעלם קונס לזרס כו': וקדיחת האש ר"ל שסבון לו כי ולכשוע שיוכל לתקן כנס האש והכחלים לקרות ולנכר האש לנזרך נישול סדיו וכלכע לנזרך הכחיסע ולשאר דברים: אך בהבחינה כו' וע"כ שונים אותם הספרים ר"ל וע"כ נחלל כספרי נראים ומכונים עמדתרים ומספרים מהם סכנס: והחלוקים בתנועות משתנות עיון לעול עקר סיחוד סיו ומס עמדתיו על זס ועיון נר"ס כפחיס לזכור על זס: לסדר ענין הכל בהם וכנס מסדס כעולס לידע כנס יוס ולילס וימיס זכיס וקין ומורין וכן כל לר"ס כעולס כוס על ידו כיוכל ספירוס וסיואל וכסיסתכל סלדס ככל זס וירלס מפימט סיקולס: ומן המופלא כו' השמים כי בכל סקום כו' יראה חצי הגלגל ר"ל

מבול הלבנה

רב מהשלים הכנס מלזכור מהם: וקדיחת האש בית ספרים חזע וכן נכון: מבלעדי שאר צמלי איים עמינס מדכרים עמינס נכרלים כקף ולכבעת מסי עמיין נציקי להם: מגבול הדרך וביחז עמלס נחצאר פעולת כל לזכר ותיקוט. ע"ס חכמה הסתקל נקרא מעכלת"ק וסלר כל החכמות כלוטן שכלחכמה האלדס כל החכמות הלמודים תקופים צננין גוטו ונחשויו החכמות וכמו עגל חכמי הרופאים החכומים: מי יכין לעורב וגו' ודקשו חז"ל העורב לזכיר ולעט מפרנס צמיו והקב"ה מזמין להם תולעים בתוך לולחם: בתנועות משתנות יס שמתטעמים מן המעצר למזרח. ויס שמתטעם מן המזרח למערב: והמאורים הרלוקים זס להלזיר ציוכ כמז עמלס. וירמ וכוכבים מלמלמל

פת לוח

דבר מהודע: והענין רב מהשלים שרס ענין תושלס סכנס רכ מאד מלנכר לחוט עד סומו: ומהשלמת הטובה על האדם זס מן הדברים המרלסים שחלפו יס' לסיזט סוכוס סלדס כנלומס לזכור סלל וסכר לו זסז דבר נישול לקול מננס סועולס דכיסע מס סוכון לו כעכע ככירלס כף ולכבעת כו': הרושם והמכתב והרקמה נחלת רוקס כוונת על ספחיו חוקיס סחול כלל וסלר מלכסו צלל וסלס ורקמס ורקמס ככנס על מנסי רוקס סחיל גיכ מלכסו דקס ונכדיחמ סלל לז ידעתי כוונתו וזחוס מלכסו לז עוס מפרס לז סירס כו דבר ככיס וזלוי סוח מן סלחוס ששכחו כדורות סלחירוסים כפיס סיסר מקלמדיח סכנס דכרים נכחמו ככמסן סומן: מבלעדי שאר מי: היימס כלומר משלכיס סלר מיני בע"ה עמיין להס אלכעו כלכבעת סלרס לפי עמינס לריכיס למלכוס אלס: בהרכבתו סוח ככככו מנכר ועלומס ונדודיס ועורקיס שכלכר זס ס לזוטן זס ולככר סלר סס כלזוטן סלר: ותכונתו כוונת זס על סולרו ותכונתו לרין סלר מונכר לזכר סלר ונס סירור סלר זס כוס: על חמלת הבורא סכרי סטינו רזחיס ענעס סכל על

לז סירור סוכ ויזכר נלוזת לוקוס סלדס: מגבול הדרך הקצרה כלומר מוכחיס לסלרין מס: מי שידררו הבורא מי שציר סכרל לככו לכן: עס זס לו סכנסתס בעלמס ככר ענינינו זולת עירס עמיין סלר לקמן וסיסלכל בהם כמסככל כעניטסס ומתקון מי' סוימי מכות סכרל כנס: שונים אורחם סכרסס מזכירין אורח ספס וסיסס וזס לזון למכר וססס כמו מנסיס כעורב עמלרס וסלסו וסלסו ומסל סלרס כפוק מליכוב עמ"י דעת רז"ל לזיוב סוימי מנסי סיס: החלוקים בחבנועות סיסהנות מלוקיס זס מוס כפניני חכומיסים וכוח דבר סלר או כונוס כחלוקיס על מלזן מלזן וזמן סמוטויסס כסיקין וסיניין כצוטקן כדמות סזס מתנועע ממורת למערב זס מלזון לדרוס: והמאורים החלוקים סמלחוריס מלוקיס זס מוס סן ככמוסס סן כיוז אורס וזכרס: לסדר ענין הכל בהם שכונתו ית' ככל זס סויס ענין כלל ככירלס מתקור על דיכיס וירלס סכיסמי סכולת וסכנסת: ומן היבוסים במה שערין האדם נופלת עליו תמיד כלומר סטוח תמיד למכרל סניי סלרס למסס מן סלחוסק סלדס וסולל עליו מעמזו מנלי שישלר: ככל: הגדלת השמים כלומר גודל כמות השמים. וחסלס סיקורל סכוכ שמש לי כי סל רסיס יסכמו ככירור דבר זס סוכן כוונתו על מה שכונתו סוכונסס מפליחל גודל כמות גלגל סמולות סכל עובי כדור סלרין אינו נמשכ למזומס נגד גלגל סמולות וסמולת לוס ככרי לזו רזחיס לעולס תאי סכנגל רסיינו וסכס מלזות מלמלס מן סלחוסק וסכס מלזות למסס מן סלחוסק ועינינו רזוחס זס כסוס ככל מקוס עמדנו על כדור סלרין ככל מלזן סיקוק וככר נודע כמותו סוקן סכירל סלרין מלזן סמולות מנסי על סקודת מרס סלרין סיל כעלמס קודת מרכו סנגלל וז"ל סלוח עמדנו על גכונטיה כדור סלרין מלזנו רחוקיס מן סכרכו ככירור מלי עובי כדור

שער הבחינה

מן הארץ יראה חצי הגלגל הסובב את הארץ וכשמסתכל בו האדם ע"ד הבחינה יראה כי הבורא אותו בחפצו אין תכלית ליכלתו וחכמתו וגדלו. כי כאשר אנהנו רואים ממעשה בנין ב"א הקדמונים מאומה נתמה על יכלתם לעשות כסוהו ויורנו על חוקת נופם ויקרת נפשם לעשותם מבצר חזק לעצמם. וכאשר יגדל בעינינו זה המעט המזער והמעשה הנבזה הזה שאינו מוסף על מעשינו אלא מעט כמה אנו חייבין שתגדל תמיהתנו על כורא שמים וארץ וכל אשר בהם מבלי יגיעה וטורח ולא ליאות ועמל מאין דבר ולא על דבר אלא ברצונו וחפצו כמ"ש (ס"ג) בדבר ה' שמים נעשו וכרוח פיו כל צבאם ומן הטובות על האדם כי כל אשר תסתכל בסימני החכמה בברואים תמצאם עם מה שהם מעידים בו לכורא מן האלהות ומן האחדות אינם נמלטים לדיות כם לאדם אופני תועלת וכונת תקנה אלא שקצתם נלוים וקצתם נעלמים ומהם האור והחושך כי תועלות האור נגלות וזריאות אינם נעלמות אך החושך תועלותיו נעלמות מפני שבני אדם משתוממים בו ונפסקים מעשיהם ותנועותם בכואו ולולא חשכת הלילה היו נופי רוב בעלי חיים כלים בהתחדת יגיעתם ועמלם ואורך תנועתם וכלילה יבדל קצת הזמן מקצתו ובו יודעו הומונים שאינם ידועים ואורך ימי החיים וקצרותם. ואילו היה הענין הולך תמיד על צורה

מרפא לנפש

הא הכוונה היא גודל עד מאלו הוא רק קצת סגלגל הסובב את כל כדור השמש ולכדי שיהיה סגלגל כדור הארץ על דרך הבחינה וכו' לא ולמד מהשמש שכתב הרמב"ם שיש מופת חזק שדור השמש נגדל סביב כדור הארץ ולא נשען שם ודור הארץ יש נתיקו עשירי וארכוה אלף מיל. ומעשה נולד לומר בדיעתו מגודל כדור השמש שהשמש קצוה נתיקו כקציה קטנה ויחד הקצוה צדית גדול מאינו נחשב עד סתיו נלגסו כך השמש הוא נגד כל יקום נתיקו ולא כן יאלץ ונעד יבא לאדם כשהסתכל בקצוה השמים ויבין מי כדור אלה נחפסו שאין תכלית ליכלתו ותקמתו וגדלו ונזה לבד וכל האדם ליקום שופי כי לגודו תמיד כי הוא רחב אוחו תמיד : כי כאשר בו' שפיר אלו מהתיכון אם אלו רחבים נדבדים גדולים ותוקים ומכארי ממפני כיא הקדמונים הם נחשבו זה שפיר גם אלהו וכלוין נשמות כמעט כאלו ואלו' כי אלו תמזין מאלו על גודל גבורתם ולא כן כעת אלו חייבים וחסד תמיהתו זה כורא שמים וארץ כו' : [ולא על דבר שי הוא דבר לא כוה מכריחו עיני וזהו שביא אלה נחפסו כו'] : ומן הטובות כו' המאל שכל מה שזכר הש"י בעולמו יש לאדם בו תקנה ותועלת כי החושך אף שלבו הנדחה אין בו קוועה כאשר שפ"א ומכריחם להסתוות כליל לפסוק ממעבידם עכ"ל כמותו בו כלמה יראה שהלילה הוא תועלת גדול לביא : ולולא חשכת הלילה כו' והוא דבר מבורר להוויא מלך של זדוקים שאומרים שהלילה הוא שטורח כו' כמו שכתבו לפנינו בשטר

פת לחם

הארץ ואם כן היה לרין להיות נכבה מעשיו כביעיד כמות זה המלחם נגלג המולות שהוא נגד האופק שלנו והעלם מהו ונכמתו רואים על ידי כלי מראה שבה המולות בשלימות ודיינו חצי הגלגל נצמטו וזמחו : זהו כי הוא אצלנו בכל היום משעת כדור הארץ אלה על כדור מוכנת להיות שגודל כמות כדור הארץ קצוה נערכו כל כך נגד נגלג המולות עד ששמש הוא כמעט כגודל המולות ונלך אוננו מכסה ממנו כלום לעינינו וכרי בלחמת גודל כמות הכדור הארץ הוא קרוב לשני אלהים שרבוהו אחר משהו והתאמר בנספך לשער גודל כמות נגלג המולות וז"ל בגדלת השמים ונכפזרים כחוב הנתיקוס : מלה הגדלת הכדורות בשני וז"ל והוא שעות המעתיקוס : עיני הבחינה כלומר כמותות הסתובבות : הבורא אורו בחפצו להאקוין מדעת מלמיו החיוב כגריהו וז"ל שמהתיקוס לו כדוריה החיוב כלל לעמוד בזולת חפץ : והבחינה כדור תכלית וכוהו כגריהו ומלאח לו היא עמוקת מלה זו כיכול כל המענוה להבין שישו המועט בזמן ובתיקוס ומספר כפוכים וישויה מהותם ומנכס בגלגל ולא יבאין שום ככל של ליהם ללל אחד כונת תכלית מיוחדת : על חזקת גופם שביה להם גוף חזק סחה לעקוב בעצותם ועודם ועודתם מלא כמותו : ויקרת נפשם אלו היה נשם ויקרה כשיטיבה להיות חושבים על עמלם ומגויסים כלמם נלכס הדיב יגיעת ככר נגדוה מנצל לעמלם ונכמתם כשכמיים און להם תקווקן זו וזכונת המעשים רק על זמן הכוה בלתי הוא שם :

טוב האבנון

הלילה : יראה חצי הגלגל הנה ידוע שמרכז הארץ הוא מרכז השמים שמה הגלגלים וחצי טובי הארץ לזווי קוטרה תבאר בגיאומטרי"א שהוא קרוב לשני אלהים פרסה. אמור מעשה שבהאדם עומד על הארץ בכל מקום משתפה, הנה לקוין קומה איש, וגם לפי מילואות הרים שנינוים עיין אלם הרואה לקאה השמים, ואם ע"פ גימי שטיין עין הרואה כלאו הוא קו ישר עובר מקאה השמים עד פליו ומגע שפה הארץ וה"כ ראו שלא יראה הארץ חלי השקיים רק פחות ממנו כמו חלי קוטר הארץ שני פעמים אחד שמורה ואחד במרכז. ובלחמת שאין הענין כן שאתהו רואים תמיד שפה מולות למעלה מן הארץ וככו כן זריחת השמש זיוס זימוי כפי הגדלה לעין תמיד "ב שעות. וע"כ שיעור חלי קוטר הארץ און לו ערך כלל אפי' כנקודה לגודל המרחק העמוס ולגודל הסוככה שאין חלי קוטר הארץ פוחת כלל משיעור הכוכב הגדלה לעין : עם מה שהם מעידים צירוף מה שמה מעידיים : הזמונים שאינם ידועים לנו' אמי השנה ותקופות

הכוועט המוער כמות והמעטה ככזה בלתי : אופני תועלה להלילו או הספסד או כונת תקנה להיות ענינו עתה"ם : גליות דעת : ובריאת כמות : בשרובכמים בו רעיונים נעלים גם נספקים שמישים כפועל ולכן און בו לנכורו און טורח כרעיונים ליהם תועלת לעסד אך כלמה תועלתו גודלה כי לזו כי' : בהתמרת יגיעתם יגיעת כמות ככוף וממלך נגד טורח כרעיונים ואורך משך הימן כהנוועתה אף כהנוועתה שם כזולת יגיעת רק לאס כמו סהילון והדבור : יבדל קצת בו' וכרי יש נגלג מומין חמתו כי נגלג האדם מעשיו וכרי נגלג האדם : כהמכרת להבדיל מעשיו ותקופותיו : והזמנים שאינם ידועים שבו כלתי ידועים זולתי : ואורך ימי החיים הם שמה כמותו כדור פלניו כי רק יבדל קוועתו כדור ומעט פלני עיני ז"ל ידועת שביה נעלמים כהנוועתה הדורס כמו שיקבע שם כצית עכ"ל י"ד שם ותיקוס הוה אנוה כ"ב שנה וכדומה לזה הרבה : הענין עיין כמות : מועד

שער הבחינה

אחת לא היתה מצוה תלויה בזמן כשכתות וכמועדים וכצומות ולא היה בק בני אדם מועד לעת קצוב ולא היו יודעין רוב הידיעות התלויות בזמן ולא היה נגמר בשול המאכל בבטן אחד מבעלי חיים כראוי. ומפני שהיה האדם צריך לאור בלילה לעשות בו קצת מעשיו ולהיות בו צוות לחולה העמיד לו הבורא במקומו מאור האש להשתמש בו בלילה בכל עת שירצה ויכבהו בכל עת שירצה. וזן התימה שיהיה מראה השמים מן המראים המחקקים את אור העינים שהוא נוטה אל השחור ומכחו המיוחד לו שהוא מקבץ אור העינים ומחוקן ואם היה מראהו לבן היה מייק לעיני בעלי החיים ומחלישם וכן שאר החכמה בשאר הבריות. ומרב טוב האלורים על האדם ששם מוראו על שאר החיים המייקים כמו שנא' (כנלשתי p) ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ונ' כדי שיהיה התינוק בטוח מן החתול והעכבר והדומה לו וכשהאדם מת איננו בטוח בהן. כמ"ש רז"ל תינוק בן יומו חי אינו צריך לשמרו מן העכברים עוג מלך הבשן מת צריך לשמרו מן העכברים שנא' ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית ונ'. ומטה שראוי לך להבין סכל הבריות העליונים והתחתונים מקטנם ועד גדולם הענין הנעלם אשר בו מדר הכל והשלמתו ואיננו מושג בחושים הנשמים והיא התנועה הדבקה לכל מחובר ואין חוש מהחושים הנשמיים משיג אותה אך השכל משיג אותה באמצעות הנע אשר ישיגוהו החושים ולולי התנועה לא היתה נגמרת היות שום דבר מן הנמצאות ולא הפסדם ואמר אחד מן הפילוסופים רוב הטבעים עם התנועה. וכשתנועה כוד התנועה ותשכיל ענין אמתה ורוחניותה ותרע

מראת לנפש

פיתוח סוף ע"פ: וזן התימה שיהיה מראה השמים בו שהוא נובח אל השחור בו' ר"ל כמראה עמול (גילוי נלאה) סכוא קצוב למראה שחור: ומכחו המיוחד לו למראה החשוך וכדומה לו שיש לו כח זה: שהוא מקבץ אור העינים אליו כל המראה כשחור שחור כותוין שחור על לנן שחור על סקורא על סמחור ולא על כלכן: ומחוקן שמקאס הסחור מחוק אור שמיים שחור וחולן מקן שחור על שמיים חלוקים ומתחלפים: וכן שאר החכמה בשאר הבריות כל כדיום זה או אכרים וכחום כפי טבעו וכפי ארכו: ומרב טוב בו' ומטה שראוי לך להבין בו' והיא התנועה בו' ר"ל שחור אנו רואים בכל הבריות טבעולם וכוונן המתנועע הנה וכה ומתקן למקום ולזמן החושים הנשמים שכלים משיגים הכח הנה שבו מתנועע לא בשמיים ולא בדברים ולא בגשמים ולא ברוח כדיוקן אמתו משיגים זה בשכל שיש א"י איום כח ועשן שבו מתנועע וכתנועע כעלמא אנו מבינים בחושים שהם נחתים כאלן ואחר כך נמקום אחר: [הג"ה רבותינו ז"ל ודעו מלת וחתכם והייתם כלומר נעוד שחיתכם כנס וראש מוראכם וכו' . מונה הלכות]: ולולי התנועה לא היתה נגמרת בו' כי אם כיה סכל כלי תנועה כלכן דומם היחך היה עמר והן שום דבר כתיבים ואויכטם ולא שום דבר כעולם: [הג"ה ע"י כל זה נעמנו]: ובשחבין סוד התנועה שאלן לך דבר שאלן

פת לחם

מועד לעת קצוב כעני אדם מיעדים איום דבר טיפוס להטעת לאיזה זמן קצוב טיפוס וכאיש אח"כ איש משתקו ומתחברים נעסב הדבר סחור: רוב הידיעות כמו שדעו לנו זמן כדיון כל גרים וזמן טעוים וכשול כל רע ומגמר כל גמה וכעטוני סמלכות והאומיות משתמקין כפי נומן: נגמר בשול המאכל שדבר גיור סוף כיון הרעוים עשירי גישול סמלכל כעטן סוף גילוי כפיכס הרעוים לם: צוות הרולה שפי' האור סוף משטעט כחברת בני אדם עמו סחור דבר מושיל מאד לחולס גס וישמשוהו כלרביי משא"כ כחושך שאלן מחרת בני אדם מושיל לו אחר שאליו רואה איהם גס לא ויכלו לשמשן כלרביי: ובושארם מת חלומר הדע לך שהכנסת האור ומארו שאלן נשמים מראה רק עגבול בלות חוש כרלות מדמם לאדם כמראה סחור שכתב סמחור: ומכחו המיוחד ר"ל כח מראה השחור סמור: וכשהארם מת חלומר הדע לך שהכנסת האור דבקה למראה מנד נורחו סלחיותם ספרי כסתמק' ממנו סורה סוף נשאר כשכר כמקופק לכל הניח לו איננו נעווח מים: התנועה הרבקה אל כל מורבר קינוס על ספיה והכפסד אלו סס אולנים ומשמים כסתמק' מתכונם לתכונם עד עגמורה הויסן וכן כספסדו וכסתמק' קרף כעס תנועה: אשר בו סדר הכל סדר הויסן כל ספיה מתחלה כויסם עד כסתמק' ויח"ל סדר סכל וכסלמתו: וכשהארם הגע כלומר עכסכטעס מושגת לנו פ"י סדר סוף כעס ערלויות: מתחלס כעטעס סחור וסכיון כתיכוס אחרת וזולת זה און לנו יודעם כתיכוס סחור וסכיון מנד פניה כמו שזמן הספוטעס כס אחיס דבוקים סלח' מושגים שמיים וסכר סוף עמוק מאלו ומשולל כעס לני סוף כרניל עמנו כדברים אלו: רוב הטבעים עם התנועה רוב הטבעים ח"כ הקדמה ד') ולה אחר שהתנועה דבקה לכל מחובר

טוב הלבנון

וחלקי השנה מקין והוכף וקוד וחוס ככר היו נודעים ע"י הלך השמש בגלגל המיוחד לה כדוד כתיב: . אכל לספר ימים ושבעות זה היה בלתי נודע לולי החשך: רוב הידיעות התלויות בזמן כמו שזמם החמה וחודש הלבנה ושיער הקף כל אל' המגלגלים: בישול המאכל ככר ביאלרו חכמי הטבע כי השינה סכה לעיכול המזון: צוות מברכות: אור העינים ילטי כרלות: ששם מוראו וזה מכה כדוחמות אשכ כאלס ותדע שלמחר הוא מנת רב' אילו כעמו סכסכים: והיא התנועה הרבקה ככר אחרו הטבעיים סכל שני קכרל תנועה. כמו ההייה וההפסד. הצמיחה וההתוך לנו' הרקבון. וכל השתנות ככלל ממרלה למראה קכרל שני ותנועה. לפי שאלן השניו בא סתמולס רק חלק אחר חלק כמו שאלנו רואים ד"מ גמח עגדל מדי יום ויום וטכף על כמותו הוא ממתם התנועה שהתנועה חלקי עסר ומים ואש לחבר אלו. וכן כשיקב העץ לעסר אלו יודעים כי חלקי האש והמים ואויר שהיו בו הלכו והתנועע ממנו מעט מעט. אע"פ שאלן העין רואה זה השכל משיג אותו אחר שראה ענין תנועה העמק כשהשמים נועט מתקום למקום פ"י זה הוא מבין כל עניני ההשתנות (ועיין במורה ריש לנוו לכל מרכב מד' יסודות: אמתה ורוחניותה בעיין

שער הבחינה

כי היא מפלאי החכמה האלהית ותמיד רוב חמלת הבורא על בראיו או יתברר לך כי כל תנועותיך נקשרות בחפץ הבורא יתעלה והנהגתו ורצונו הקטנה והגדולה שבהם והנלחיה והנסתרת חוץ ממה ששם ברשותך מבחירת הטוב והרע. וכאשר יתברר לך זה תפקוד עצמך בכל תנועה שתנוע חכור הקשר אשר קשרך הבורא *בו והתבושש ממנו תמיד ותידא אותו ותמסר ליינו ורצה בנזרותיו תניע אל רצונו ותהיה אחייתך לטוב כמ"ש הכתוב (הפילס' לנ) והבוטח בה' חסד יסובבנו. וממה שראוי לך לבחון בו מעניני העולם שתסתכל תמיד באחרית הדברים שהם מתקשים עלינו ומזדמנים לנו ותראה בהם פליאה גדולה כי הרבה דברים באים על ברהנו ושכח אחריהם ובריה'ן. וכבר נאמר כי חכורה אתת מעוברי דרכים לנה אצל כותל אחד וכא כלב והשתין על אחד מהם ונער וקם לרחוץ עצמו מן השתן וכשהרהיק סחבריו נפל הכותל עליהם ומתו ונצול הוא והרבה פעמים יקרה כזה והפכו. ומן הגדול שבדברים שראוי לך לבחון בהם כללות שתנות האלהים לבעלי

מרא לבוש

בו כי להטעם אילו הדומם מלמיה לאמת כמטעם שבו וכן כולם: או יתברר לך כי כל תנועותיך נקשרות בחפץ הבורא בו שבה כוח שיש באלים שלו ממנועם הוא כח רוחו וכרוחני כדלוי דמות וקשר כדלוי שבו חפץ כדלוי וכתעם הוא יתברך נושך את האדם ככל אשר יחסן רצון הכמה ניד המהיבן כן לאמוני כדלוי ימי' בכל המושגו הקטנם והגדולם הפגוים והנסתרת הכל הוא נידו ונדרשוו כליותו ונכל לטעם סוד וכגון וכל מעליו כלתיים ונדרשוו קושר אחסם שלח נטול לטעם כהם כמו שמתנו טרבעם ותיבס ירו ולא יכול לכסיים אלו וגו' וכן כל אדם סוד כיד כפי' ותקשר בו ויתברך: חוץ ממה שהם ברשותך מבחורת הטוב והרע עמך נדי עמי' חוץ מדרש' עמי' כפי' רש' נתי' לטען וכו' ובחירת כתיים ור' כל את או לפחות טוב או רע אחסם המנועם נידו דלתי' סיס ומרית ונמלס עכר וטוים: וכאשר כר' ולכן ראוי לך שבעל מנועם חכור ופקודו ומחשכ עם עמך מה שחשב כמנועם נולל אלף ויסם דבר שלא כדלוי ספי' יתקשר אסם נקשר בו וכדלוי לטעוה ולס' כן שמש' כל מעליו ומונועות' (ימי' ש' ומתיבס' ממנו המיד סודי הוא תמיד עמך נכל מעש'*) הגמיה' מללנו בו מוסק עליו [תקשר]: והמסר לדלוי ריל כמטעם שבו נכל סוד דנדב לך סוד כדלוי לעוין: ורצה בבחורתי' שלח מה שטעונו' עליון כפי' מנועם בו: וחגיע אל רצונו או טעם אל לטון הכורה יתברך וסוד יתך. שאין לך פדס עונס ממנה אס' כפי' מנועם כנו ונמעטו סוד פקלסם האדם נעוסי' ונעולם כהם כמ' לעיל כפי' קדמס' ויתברך עוד לטעו' נעמי'. וכל' ס' מירש סוד הכטעס נעני' אחר כפי' ולא ידעמו יתך סוד מרש' כל סוד מרש' של המנועם עד סנס והמנין יצין: וממה שראוי לך כר' באחריה החבר'ם כר' שיש דברים סנס שבמנועם לנו ונראים קשים עליו וסוכרים שסם לרעס וכאסם על כדמונו ולכפס' נראס אחריהם משוכח טובו וסוד אמרי: כי הרבה דברים באים על ברהנו ושכח ריל וסוכח אחריהם: והבחן מלאס סוד שמתהלס טוכס וכנס רכס' רשס ולכן ראוי להסתכל תמיד על פסון על דבריו ומכליתן וכן כמנן כדעמי' כתיב אדם לגדן כר' לני עיס דברים וכנס רכס' רשס מתהלס עונס ויסס אחריהם רשס וכן לסיך וכיסם על כן אין לאוי לפכריל להשחוסם כתיבס' עליו רש' גדולה מפני שאינו יודע טוים עמ'ו: כלילת' לי כולל ור'ל' שגנשטס סס ממש' עונס וכולל כל נער ונעמ' האדעס' שלח סיס לסס חיות מכלי

פת לחם

סס תקפיים כדעסס ותינונים סס שרוסם סס אס נזמן ססויס או נזמן ססכסס וטינונים כעמודים כמנל' אחר: נקשרות בחפץ הבורא והנהגתו ורצונו גר' מי' לשונוה נד' מי' טינן טענות שג' נמטס כדלויס ססס ככפס' סלומחתו והכנס' ססויס והנס' סדכרי' ועל לאומתה ססויס כוללס' כל בעלי ככפס' אחר פחפפו ססויס לי' ססוס' ולכולו כמו שאמר' כל אדם חפץ ס' עמס' ד'מי' ונבאר' ועל כיוותים ססויסות' לנע' חס' כל בעל' ססויס' איע' אחר לי' נכנסה ועל סדכריס' כדלויס' ססויס' בעלי כחיות ססויסות' כדלויס' ככריס' ססויס' לנל' וססוועת ססויסות כנו טענות כה כן כפס' ססויס' וכמתיבס' וסספכל' יסדוהס' ודלויס' סס' וכפס' טעוה ססויס' סס סכריס': עציב' לטון ססוהס' וססוועת' כנו וחס' אחך קפוד' לפסון' (שפולס' ח'): אשר קשרך הבורא בו מלה בו מוסק עליו ימי' וחס' קפוד' נלנונו ימי' כניל': והתבושש כמנן דכריס' שגוהס' גלוי ונלס' לאדם וסס' כמחלס' סכליות' וסירס' ממנו כמס' ססויס' מגד' לרנונו ססס' ססויס' כססוויס': והמסר לדלוי רצה בגיריותיו שפסמו טעמל' ססויס' לסיס' דין כדני' ימי' וחס' ססויס' מדוני' ימי' עלך ממט' מרון סקלנו' כדלוי סכויס': הגיע לרצונו וטעם כל סיל' מגיע למדרגת' אס' כגולוהו לי' ססס' לרנונו לטעו' ימי' כמדרי' רכס' כ' אס יצאו: שותההלס' תמיד באחריה כר' סכרס' דכריס' מדמטס' לנו כס' קשים עליו ונמריס' לנינונו מתהלס' ואחי' גיע' על ססס' אחריס' עוב': ושכח אחריהם שאלו שפכס' אחריהם וואומיסי' שכיני' עוב' עלהס' לנו מלס' ונכס' ססויס' כגולו' וסויס' סס': והבחן וכן המנועם לו ססס' ז' דכריס' טוכס' מתהלס' סס': כלילת' לי' כלל שגוהס' ככסמס' סויס' עונס' כוללס' כל סעמי' לנסיס'

טוב הלבנות
 ענין הכוונה והוא חכור הרוחניות כמו נפש העומה אל האמת. ובהכרחיך העתק ממש נפש העומה כל זה בכל תנועה וכן כפס' החיות ממנו: כלילת' לי' כל תנועותיך כנר כתב המורה כפ' ע"ב מח"ל' שלל המורה המלאכה בעולם ההלכות טענת הגבל'. כי ודאי כל תנועת בעלי חיים וטינונים כדכריס' כדלוי מנועם לחמת ממלת' ס' איס' דק' מחמת' השמעת' סאורי' והזמן והעמים. והוא מלוי כמנועה. וכן כמנועה בעל חי לבקש מזונו הוא מפני שירע ומתעל סמוך נקרטו וזה ג"כ המנועה וכן כל חפץ אדם וחס' כל אחמת דבר אחר שטעונו אסונו על זה והכל מלוי כמנועה וסלתיס' המנועה קפודים בגלל' המנועה המתלפי' סעמיס' ומחז' חמסיס'. וטענת' גבל' סעליון כקפוד' כחפץ הבורא וסכן ז': חכור הקשר שלל סמוך סלחסי' טוכס' סס' מחפץ הבורא. מלכד עמיני' סמתיס' והטעמו: ורצה בגיריותיו קולס' כדלויס' אולי אחריק' יעל' מחר: והבוטח בה' מלמי טעמ' כהמקריס' שבעמיס' עליו לעמד כעדס' לזמוהס': חסד יסובבנו יהיה המסוככ' מהס' חסד: ומתקשים עלינו קשים עליו: ובריה'ן פלסעמיס' נראה לאדם סמוכה גדולה חזמנה לו ואחריהס' מרה כעמנה: כלילת' לי' עליו ויסס' עמי' סלחסי' כמלטיך (ימיס' ז'). כלילת' ימי' (ימיס' ז):

הרשע

שער הבחינה

חיים וצמח הארמה כנשמים בעת הצורך אליהם וידידתם בעתם כמ"ש הכתוב (ימי יד) היש בהבלי הנגים מנשימים ואם השמים יתנו רכיבים הלא אתה הוא ה' אלהינו ונקוה לך כי אתה עשית את כל אלה ואמר (סס ס) הלא אמרו בלבבכם נירא נא את ה' אלהינו הנותן נשם יורה ומלקושו בעתו שבועות חקות קציר ישמר לנו. ותמצא הכתוב סנדל ענינם מאד וכאמרו (ליוט ס) עושה גדולות ואין חקר נפלאות עד אין מספר הנותן מטר על פני ארץ ושולח מים על פני חוצות לשום שפלים למרום וקודרים שגבו ישע. ומן התימה בסבת המזונות מן הזרעים כי נרניר אחד מוציא אלף יותר כשיציל מן הפנעים וכבר נאמר כי ימצא בנרניר אחד של חטה שלש מאות שבלים ובכל שכולת יותר מעשרים נרנירים ונמצאו אילנות גדולים אשר יהיה שרשם נרניר אחד ונידול אחד (מאד) על ההקשה אשר זכרתי מן הפל. ישתבח החכם החונן המסבב להויות הדברים הגדולים מן הקטנה והחלושה שבסכות כאשר אמר הכתוב (שמואל א ג) ולו נתכנו עלילות. אך הרופים המיוחדים לאישי מיני החיים רבו מספר והחכם כאשר יתבונן בהם ויבין סבותם יכיר

מרפא לנפש

גם וסס יודעים בעת הצורך ורואו לנחון ססס טובות סבורה יתבך: לשום שפלים למרום הספל טע לו מנאס סרכה יתרוסס ויטעסר: וקודרים ומי ססיס קודר וכחור סטיו מחמת סרענ: שגבו ישע סססווע: ומן הריסוה בו כי גריגר אחר מוציא אלף גרנירים ויותר כבו וסו סלל טוועס כטוסל למקוס עליו דלתי סלל יוול ס' רכ כוס לתי סיו מהסרניסיס כיל וסיס עמלס לקח: ונמצאו אילנות גדולים כו' וגדול מאד כן גורס נמי"ס: על ההקשה אשר זכרתי מן הפל ר"ל סדנר זס סמנרניר אחד יולל ססל אלפיס גרנירים כול סלל גדול ויש דומות עולם מס סעמלל וכל לוד סוסיס לודס סלילנות סנדולס מלד סשס נרניר אחד נלד ויש בלתי כסס סלל כסלס ויחר שפניס נלנו סרד ודמיון אשר זכרתי בסכילס ובגרנירים סוול דנר נעלל ובכלילנות סוול דנר גדול ונעלל ויחר ויותר: אך הרופים המיוחדים לאישי מיני החיים כו' ר"ל סלסר יסבונן

פת להם

היש בהבלי וגו' אם יוכלו אלילי העמים להוריד גשם. ושהשמים והוא הקרוע רצוני האור כמו שנה' ועוף יעופף ע"ס רקיע השמים (ועיין במורה ס' ל' מח"ב) יתנו רביעים הוא המטר הדק. והנה כבר נתבאר לחכמי הטבע שהמטר התהווה מן האדים הלחים העולים מן הימים וכמו שנאמר וחד יעלה מן הארץ וגו' והוא חלקק לנ' חלקים. ה' מהם סלח מלד. וזו כשיגיע עליו משע קור כמו קרינת הארץ מן הלילה. חלקי המים אשר בחד הלח מתקרבים זו"ז ממחמת הקור וטסילים לארץ רסיסיס דקיס והוא הסל בימות החמה והבפור בחורף. והחלק ססי מן האד הוא עולה למעלה עד כעון היום.

לתיחסם ולנאמח מווס: בגשמים בעת הצורך אליהם ויירדהם בעתה שחלקם יכתיב טטוסס סכסס בעת הלוד אלפיס חלה סכטוסס סולטריסל לך סס סלמח וודדים בעתם: כשיציל מן ספנעיס כמו סדון ויקרן ר"ל: וגידול אחר כלומר טיש אמתיס סלון הייס סן סרניר רק מליזס סינס חלרס כמו זכרתי כלומר ע"ס לא ימלט סססוס דנר גדול סכמות מדנר קרן ממע סלסיס סרכס: ולו נרחנו עלילות סיו יתי כל ססיכות ססכניסיס לטוסי סמנרניר סס סכמסר ידוע לפני יתי: לאישי מיני החיים כוונתו ספ על כוטיס סכלל מין יס מלכל מיוחד כמו סעוריס וסכנן לטוסיס ולרכס וכמלמס ר"ל ע"ס סכלל יי גמל עמיר נעלל יי סלס כו' וכדנדי סחוקריס בלו כלס: ויבין סיכוחס סינס סיוח סרף זס מיוחד למין זס: אכלס

ולפי האבחר סכטעוסיס סהאיר כל עוד סהול ננבה הוא יחר קר חלל ססחלק סה ג"כ הוא לח סרכס וכסעולה מעס הקור ממלס חלקיו. והוא יורד למטה וממנו רביעים והוא מתהווה מן הענן הקרוב לארץ. והחלק ג' הוא העולה כמו מן המחמת המימות האור לשי הענן וקולת האד. עד שיפגע למעלה האור, קור חזק ממנו ויורדו מסה. ולשי סל חעק גבוה מורגס מן הארץ כל רסיס מדי נוטלו לארץ יתחברו אליו חלקי מים הממלאים בחוף האור מן האד שעולה חמיד בחוף סמרחק סהול. ולו היז סקוט סמסר גדולעס ככמותס ויהי סל גשס סוסק וירד סכוקה לעובס נסילסס והנה סכל אינו נעלר לעולס סממלד חו"ל. אך רביעיסיס והמסר חלויס כסגנחה ס' סל נסבס חס סלרע לפי מנז סרוח סמנרניר כחלק סעליון מן האור סמסר חלקי הענן. וזס"ס חס יס כרנלי סרויס נעשמיס. והוא הגשם היורד מרחוק. וחס סמנרניר והוא חלק סמחמון יתנו רביעיסיס חסיס רק כסגנחה ס'. סלל חס ס' סלליו וקוסי לך הוא יורד לפי דקוסיט ומעשית כדי סמקוי לו חמיד: שבתעות חקות קציר וזה סלל מן סגנחמו י' סלון הגשס יורד סמיד. וכסכטועס כססס זמן הקציר יסמור לט סלל ירד סמסר לסספד קציר. ורק רוח סטוה סמנרניר ליבס ולגב הקציר: הרותן סמסר וסולח מים אמר עוד סנרנירף סועלל סמסר להנמיח זרעיס. עוד כו מועלה להיות סמיס סממלל על פי מלועס נכסרית ובכרלות. ככסר יתמרו רוב חכמי הטבע סכל מים סממוקיס סממלל סלרן מלד הימיס סמיומיסס מלוחיס. סכל גח סמוללות סמסר. וכדעת סלומר נעמלל נרלח סמי"ס סמנרניר. כלו"ו סמקיר: וקודרים שגבו ישע עמיס אשר סהוד סלרס ספי סרענ נמגדלו ליטועה: סרניר אלף ויותר וכמה מנולר יד ס' סכוסה על כרלוי. לני עמתיס סלון חס כרלויס לקבל רוב סטוה סהול וסמחמס מן ספנעיס כנרניר יתי: כי ימצא בנרניר אחר זה הוא ע"ד הפלל סיוייל סרניר אחד טסה אלפיס גרנירים. סלל כדק ממועל יולל אלף סממיס כווח: וההקשה אשר זכרתי מן הפל. על דמיון המכר סהול אלף לו טסל אלפיס סרוח מן גרניר פני חת: ולו נרנבו עלילות כווח יתי' מודד וקולנו נלגילי דכריס וסעלוט רחוקה. כמו כגידו נעמיס עלילתיו (סלויס ס'): הרופים המזונות: לאישי מיני החיים סס נעלי חייס סרנלי מדכריס.

שער הבחינה

הכמת מחשבת הבורא יתעלה בהם ועליהם אמר דוד (מלכים קד) כלם אליך ישברון לתת אכלם * בעתו . תתן להם ילקומון תפתח ירך ישבעון טוב ואמר (כס קמב) פותה את ירך ומשביע לכל חי רצון . ואני עתיד לבאר ענין זה יותר בשער הבטחון בעו"ה :

והגדולה שבטובות שהיטיב בהם הבורא לאדם והראיה החזקה עליו התורה הנתונה למשה נביאו ע"ה והראות האותות על ידו ושנות המנהגים והטבעים והראות המופתים הנוראים כדי להאמין בבורא יתברך ובנביא כמ"ש (שמות יד) וירא ישראל את היר הגדולה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו ואמר (דברים ד) אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים אין עוד מלבדו ואמר (כס) מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש . ואם יבקש אדם בזמן הזה לראות מה שהוא דומה לענינים ההם יביט בעין האמת עמדנו בין האומות מעת הגלות וסדור ענינינו ביניהם . עם מה שאנו בלתי מסכימים עכשהם בסתר ובגלוי . והם יודעים כזה . ויראה כי ענינינו אפשר שיהיה קרוב מעניניהם כמזונות ובטרפים . ואפשר שיהיה טוב מעניניהם בעתי המלחמות והתגרות . ותראה הבינונים והכפריים שבהם טורחים יותר מן הבינוניים שבנו והדלים אשר בקרבנו . כמו שהבטיחנו ויצרנו יתברך (ויקרא יו) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מסתים ולא נעלמים וגו' . ואמר עזרא (שמו"ס) כי עבדים אנהו ובכבודתו לא עובנו אלהים ונאמר (מלכים קנד) לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל וגו' . בקום עלינו אדם ונאמר המזמור . ואני עתיד להרחיב בשער קבלת עבודת האלמים בוכרון רב טוב האלהים עלינו בתורתו אשר נתן לנו מה שיש בו די בעו"ה . ומטה שראוי לתת אל לבך

פרט למש

כאדם אין ומנה טוויים כל איש ואיש ר"ל הפרטים של כל מיני החיים של אי כל כאלהם שזו טרנכתו מהו דכנר וזה מדכר אחר וכלם יבעון טוב ואינם כרענ וכס"י מין מוון לכלל זכרם כזכר און כסכר ואון להלרין כזי מי מכל אחד לנדוב די לנחון נו יכולת סס"י והכמתו וטובו ויתכך וכשרט כל האם יוכל לנחון כפרנסת עמלו [אחר נעשו ככלל ענין יש עת מיוחדת למאלכו כאלמס ו"ל שיש כרית שאלוכט כרית ויש שאלוכט כלי"ה] :

והגדולה שבטובות בו' והראיה החזקה עליו היא התורה הנחונה בו' ר"ל מי שכוון לנו ודעתו דכנר גדול הוא של מעמד הגדול על הר כריו ונתנת הכתוב ויולית מלכים ומה שלוח ליה גדלו כלם עין ענין כי שסס סוף כאלמס ואון עוד מלכדו ואמר לו ככה לשנות המכונס והטבעים בכל פה כדלה ואון מי שמונה כדנר עמור פרסומו וא"כ אין לך להביא יותר מחיר גדול על חוקק על גורל עולם יתברך וזה מוון וכבר הלרין כדנר כלם כספר הכווי דכרנים רבים נכוחים למוחיל דעם והוא יכוד כספר מקיף אל בקה וכמ"ל לעול ע"ס : ואם יבקש האדם בזמן הזה בו' ר"ל שכל זה וכדומה לזה שפשה לאכזריות עשה ה' עמנו : וברור ענינינו שלחנה מקיימים סדר חזקתנו ומכונסנו ביניהם : ואני עתיד להרחיב בו' זה קהל על חמלה דכריו שזכר בדרך כלל המסובים שפשה שסס יתברך עמנו כנהינת הכווי : ומטה שראוי לתת אל לבך ולברור בו' ר"ל חמלה הכווי יתברך וטובו איך נתן כלל כשם אלני אלוים בני אדם להכרים לדעת האמת למנות עליהם איש אחד למלך עליהם אף על פי שדעות בני אדם הלוקים זה ככה וזה ככה הכל לעונתם כדי שלא יתקלגו עטיהם כקייכס דבי שמוצי ובש"אין מלך

טוב הלבנות

אשר אין עשה ותצורה להם להביא להחם ע"ה חתובות . השגחה ה' יותר נרלוט כהמליח להם מזונותם : לתת אכלם בעתה כי אין להם חולר שילמדו להם מזונותם . אך הקב"ה מנין להם בעת זרעם : וסדרו ענינינו ביניהם לחנון לחיים אחרים אחרים כאלמס והכרמים לח חלם ואון מכלים לחמו : והתגרות המלוקות המלכים שמהן רב מסתכנים כמלחמה לשמור חלם ולדכר שלום גם לו : בקום עלינו אדם שלחנה כטופים למלכות אבר

גלם וכן כערוז וכדומה לזה שלא היה נעשה שניו עכש נכר כסס רק שניו מוכב העולם ולזה אמר שניו המכונס ורוב הכסים כוס כאלמ שניו הטבע כמו הבור המים לדס וכדומה : המופתים ככר הארציות למעניהם מפרסי כמורס כניחור מה פין אות למותם : עמדנו בין האומות כוון סה כמלה עמדנו לכוון קיום כמו ויכלת עמוד (שמות יח) וסע"ן קמוכס : וסידור ענינינו אין ענינינו כמו טרנכתו ומכונסו הוה סה ח"ל כסדר נכוון כמי הטבע האנושי : עם שאנו בו' כמולד ואף שמהל השכל הפשוט איש להם לנחול אחרים מפי סעדר כהמסל שנינו ויכנס : וההלכות והתגרות סה כמיונת חלוקות כמו שלחנה ו"ל כוונס שפשה אחרים אחרים : שני כהמסל אל חמנה סה מלמחה כו' וכנס עמוון כו' הבינונים והכפריים אמר כפינוים כסס על בני העירות והכרמים שטע"איים סס סס מעונסם וטרנכתן קלה חלל כפינוים אף סס עקוחים כענדות כמל

בכרנים

שער הבחינה

לבחון בו הסבסת בני אדם והתחברות לבותם עם רוב התחלקות מדותם לסנות עליהם איש בהם ומקבלים עבודתו ושומעים כקולו כמה שהוא מצוה ומוהיר אותם ויראים אותו והוא שומר אותם והומל עליהם ודן כעצק בנייהם ומנהיגם על מה שיש בו תכנת כלם כדי שלא יתקלקלו עניניהם ולא יוכל האויב להם. ואלו היה כל אחד מבני אדם הושש לעצמו ולהדות מעליו לא היו מסכימים על בנין מגדל ולא חומה והיו עניניהם מופקדים ועכו" שהמושל בהם שומר חקי התורות ומנהיגם במשפטים צדיקים ודברכים טובים וישרים והוא משרת לתורה ושומר מנהג הצדק ובהם תכון ממשלתו ותמידי ממלכתו כמ"ש (מלני כ) חסד ואמת יצרו מלך וגו' ואמרו רז"ל הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאמלא מוראתה איש את רעהו חיים בלעו. ומה שצריך לך לבחון בו ולהבין סימני החכמה העליונה והיד הטובה ממנו הוא הסבסת בני אדם על המקח ועל המסבר בזהב ובכסף והשתדלם להרבות מהם בחמלת הבורא עליהם שיהיה בהם תקן ענינם ואם לא יעשה להם חסין בנפשם בי כל מי שימצאהו רעב או צמא מחסרון המזון והמים לא יועילהו רובם ולא ימלא מחסורו וכן אם ימצאהו באחד מאבריו כאב לא ירפא בזהב ובכסף והרבה משתמשים בשאר המוצאים במיני הרפואות ומעט שמשתמשים בזהב ובכסף ומפלאי סימני החכמה בהם שהם הרבה אצל בני אדם * מצד שאינם ריקים מהם והם מעט אצל רובם ואלו

מרפא לנפש

איש הישר בעיניו יעשה : ועכו" שהמושל בהם שומר חקי התורות ר"ל שהשי' נתון כלנו סינג' ממשהו נלקח וממשהו נעטש' המעשים ולעבר הכישרים ולכשינו לעונים כדי שהתון ממשהו יעושה לנון כדורם והכין : ומה שצריך לך לבחון בו כי בזהב ובכסף יסבסונו על בני אדם זה שחאלו לגדור כסף וזהב אמר ש' חתה דים ומכרו בעד הכסף וסוכס אל' עמ' ש' טוב חתה ודכ' אל' חכסר ש' טוב ונצרו יתרו לניו ארם כמו מהחלו והמלגט וכן יהיו דים נלרס בכסף וסוכס אל' חמט האלגים כוח יסבימו לך נדן שכל אדם יוכל לקחו מהנינו מה שצריך לו מה שאינו צידו ויואל' לתקן עניניהם : ואם לא יעשה בהם הרין בנפשם ר"ל ואעפ"י שבכסף וזהב בעיניו לא יוכלו לעשות כחם חסנם לנפשם לעולם לנפשם שהיו מי שהיו רעב או לא ימלא קו' על הכסף וזהב אין המזון המיו' לא ימלא מחסורו בכסף וזהב כחיים כחיים בחיותו יגליו : והרבה משתמשים בשאר בני ר"ל אטלו כדשאות אעפ"י בקו' משתמשים בכסף וזהב אין זה מנו' כי כ' פי כדנס יותר משתמשים בו ואיך הוא סלח מה שאובנים את הכסף וסוכס : ומפלאי סימני כי שהם הרבה בני אדם מעט מצד והרבה מצד ר"ל וס' כדורם יס

פת להם

התחלקות מדותם כדורם לגדור עם כוח ספס' חלוקים חלוק רב כמדותיהם כמו שכתב רבנן נמוס' האין בכל הכחות אישים חלוקים טבעיים ומדתיים מרחק רב כמו בקו' ארס' שימאלו בו אישים חלוקים כמדותיהם מן הקו' אל קו' כמו במדת החמה והבחינות ימלא אדם שיחמול על הכינה מנהל אהת וימלא ארס' אכזרי לא ירחם ויכדון כדעטו קצון נניו וכן נביכרס ומרדו זה אמין לבו יכדון אחר ארס' חן רב נכנס ירחם מעט עור וספס' עקב כשינו לטון קת' : מקבלים עבודתו כעבודת עבדו עבדו ועפס' ומוטעם בקולו מעשות מה שהוא נדן רלונו ועל שר' כביחיות אחר ארס' מזהב ומזהב המות קיום עשט ומזהב כלל מעט : ויראים אותו ויאהל' הכדורם : שומר אותם שלא יעשו לרדי נק וס' חוקי הומל עליהם ומתקדם נמש' שיש ביכולת ולום ארס' שומר אותם והומל עליהם על אחר שומר אותם על שופי טעם הנביכים שמירה מנהגם מקדישים האורכים אל וזמ' חומל עליהם נדן הדלים שהוא חומל וחמן אותם נכריכים : ומנהיגם כלומר מנהיג אותם כספסבר ענוה ע"ס עיומים מסודריים כפי חכמהו שיה' בו תקנת כלם : שלא יתקלקלו ושלא יוכל בו' אחר סלח יתקלקלו עניניהם תן כדירותם סן כקניניהם גם סלח יוכל אכזרי להם : ואלו היה כל אחד מבני אדם כלומר שבונוט מלך החופש לנטיח הכלל ויסי' כי'א חופש כעטע טוב ונעולתו ולדמות מעליו רעב וסוכס ונגד כי' כביחיות אחר לנטיח בעדו משתמשים בו משתמחין כרסה לנטיח מגדל למשתמח' בו לררכוס' והוא סופל טוב ונטיח חומס' הוא לנטיח סעו' מהאויב שיהא' דעיס' סטוק : עניניהם מופקדים עמי מעשיהם והנהגתם היו ככסף' אצלנו כמות שמתחן הין מלך וישראל' איש הישר בעיניו יעשה : ועם כל זה שהמושל כלני' אף כמלכוס' משתמחנים עמי טעם כעולם תמאל' חוטלה כלני' וכ"ס' כמלכוס' הנדיקים כמו דוד ומכיריו : תבין' כמסילתו החתכון והחכסם מלכותו כמו שאמר שלמה המלך ע"ס וידעו כי' המנהל אלהים כקרו' לנשות ויראל' ממנו ונאמר ש' והכחו מלכותו מלכותו כמך' כדורות כמ"ס' למען יירחי' ימים על מלכותו הוא ונבנו ונאמר כדור' יכון עולם ונאמר אה' ישמרו נתיך כיו' גם כניהם עזי עד וכוונת המתבר נכריים אלנו :ה'אלות רחיס' במותה המך' הדין' הוא טובה רכס' לכלל אחר כנאה עליו שמתחן ית' לכתשוד' כדבר : והדר השובה כינם קס' מדה הנדיבות הוד הטובה : מהשתדל להרבות מהם בחמלת הבורא כיו' שמה שטעם נטי ארס' כוסף אלהים ומשתדל להרבות מהם הוא מוטעב ממנו וס' כדדי' שישים כס' הדין עושים כמו שמכר' לתקן ושראיוס' ארס' הארס' ארס' ארס' כס' שום חסין ארס' כס' נעלס' די' שביט' נעס' וכן כרענו או הזמא' עפ"י ליל עושים מוטעב עי' איסוכס' אותם הארס' ארס' ארס' ארס' כס' שמשתמשים בשאר המוצאים בני אדם מעט מצד ומכחות ומיני הארס' קרי' כ' ע"ס עיומים אותם מעטן סלחן ונכחו' פי יס' לכסף מול' קי' : ומעט שמשתמשים בו' כנאמת' גם כס' יכדון כתון כנאיש' נמיס' כדש'אול' אר' על המעט :

טוב הלבנות

אשר רחיס' שנות' מדתו : התחלקות מדותם דעויהס' שנות' : הושש' לעצמו לא היה מושש' רק למקת' עמו' : בנין כדור' סכל זה תקנת הכלל : מופקדים הכסדים כמו ולא נפקד ממנו איש : חקי התורות מנות הנמוסיות אחר הסכל מורה על קיומם : והשתדלם להרבות מהם טעם הקו' כדלס' לרדוף אחר מלא ומתן ולנצור ממון לבין לפני אלהים ולהקן כדור' הארסי' : ואם לא יעשה אע"פ שלא יעשה בממון שום חסין : והרבה משתמשים כלומר אע"פ"י שלהם ולכסף עלמנו טעניו כדש'אול' לחיזה מיני חלמיס' כדודע כדש'אול' , עכ"ל' היא על המעט : וכדוב' לדובא' הרשאות' הם מנהגים הדומים אחר נקיים כמחיר' כסף : שאינם ריקים מהם שיש להם

שער הבחינה

היה הרבה אצל כלם לא היו מניעים בהם אל חפץ וסהם מעט מצד והרבה מצד וכן הם יקרים מצד ונמכרים מצד מפני שאין תועלת בעצמם זה מן המחשבה המעולה אשר בחכמה העליונה. ואח"כ עיין בדברים אשר בהם קיום הגופות והשארם על ענינם ונכולם עד עת קצם תמצאם ברב וכמעט כפי רוב הצורך אליהם וכל אשר יהיה הצורך אליו גדול יהיה מוזמן ונמצא וכל מה שאפשר לעמוד בלעדו ולהתעכב זולתו תהי מציאותו יותר קשה והדמנותו מעומה. והדמיון בזה האויר הנשאף מפני שאי אפשר לעמוד בלעדיו שעה אחת בשום פנים המציאו הכורא יתברך בעולם והזמינו הזמנה שאינה נמנעת משום אדם באיזה מקום שיהיה ובכל עת וזמן ומפני שהצורך גם כן למים אלא שהם יכולים לעמוד בלעדיהם יותר ממה שיכולים לעמוד בלתי האויר שלחם הכורא על פני כל הארץ וקבצם במקום מיוחד שהולכים בעלי חיים אליו איננו נמנע מהם אלא שאינם בכ"מ באויר ומביאים אותם בדמים לקצת בני אדם מה שאין כן באויר והם מוזמנים לקצת החיים יותר מקצתם והאויר שזה במציאותו והשתנו לכלל המיד על ענין אחד. ומפני שהצורך

מרפא לנפש

כבשך ויבט טי הפנים שם מעט מלד כלומר לעך אחד הם מועטים מפני שאינו נמצא לכל אדם כמו שאר דברים הטורפים ומלד אחד ולעך עצמם הם כרסם מלד שסרי לא יחפזו לעולם כמו שאר דברים וסם כרסם אלא כחלטים והטעורים ועלום הם נשן וזלוחים מהם לרוב מלד: *] ה"ס מצד שאינם ריקים מהם שיש כמה בני אדם ששם עשירים ויש להם כרסם כסף ויש ויבט ויבט מדי ורסם ואינם ריקים מהם ואלל רוב העולם אין מעט מוער. כי אם כיוו כרסם אלא כלם לא חיים נחשב למחוסר רק כיו כלחטים נמלחם ולא יגיעו לו להפסד כי לא יתנו כסם כלום וגם לא חיים כסם אדם משאךר לעשות כשל חכרו והטענים והטלים הם פועלת גדולה ויש עיזור הכרח לחסרו במלחסת ועודם בעד שגרו: *] וכן הם יקרים מצד לערך אז שיכולו לקנות מהם כל מה שחפון חייב הם יקרים מכל רוב שבעולם: *] ונבחרים מצד ולעך זה מפני שלא יוכלו ליפנות כסם מלחמם כרי הם נבזים מלד זה וסם כמו האכזבים והטענר שאין עצמם זורק. כל כך: *] ואח"כ עיין כי המצאם ברב וכמעט כפי מה שחפון לו ויותר ללא כמותו מהם ואלחטם כרסם נעולם ויש שאין בו זורק כרסם ויוכל להלם לעמוד לחיות בלעדו כמו שפסל ויטין סבול או בגדי משי והאכזבים טעונת שאין מלחטם כרסם והכאזרי והטענים וסמון שאין חלחטם יוכל לחיות בלעדיהם סם מלחטם ויבדד ויש מסן כרסם כמו שמשפס וחייל: *] ומפני שהצורך גם כן אל המאכל אלא שאפשר לעמוד בזולתו כיו ז"ל מ"ס דרך מלל אם אין לו נפש

פת לחם

מצד שאינם ריקים מהם שצלחמם לא יטבן לומר רב וזעט רק כנחיתת כמות דבר נעלמו דרך מלל כמסר מלס ממסר החמשים ואחד ולמעלה כולו המסכר הרב ממנו וממסכר מ"ס ולמעט מקרה מעט או בלידוק אל דבר נכדדור בו כמו שצלחמ היו ללחמם כהמון מוס רבים וכו' שגינם שם החמות כמס רבים לפי ששם רבים בערך אל שיהלל כמו שגוף כי לחם המעט וכו' ש"ס שפחיים אין כרסנם אל שפחיו או כדבריו וזם כוונתו שם שפס דוראל לא יטבן לומר עד לחם שיש לו רוב כסף בערך כמות ככסף כהמלל כעולם רק בעלדו שאינו רב ממת נלד אשר הוא נלד אלו וסבן: *] לא הדי מגיעים בהם אל חפץ שפרי לחם שלא חיים עוס אדם חסר ממת ונלדך לו גם ימכור אדם לחם חפץ שיש לו לזולתו ונמלל אותו סולת חסר מחטט סחול לרד לפשיגו מיד: *] ומהם מעט מצד כי הם כולומר מלחלי החמסם. כהללס כקין סכסך וכוסב סחול גם זה סם מעט מלד ורסנם מלד כלו' גם כנחיתת אדם לחם בעולם סחול מעט מלד ריכיו מליחוס נעולם סם מלחמם ידו כוונתו סחול חלק מעט מועד ממנו ומלד ריכיו יותר

שוב הלבנון

כחוט נפסם: *] אל חפץ מפני שלא היה חשוב צניתי בני אדם: *] והם מעט מצד כ"ל. *] ומ"ש כבסרים ומהם הוא ס"ס. *] ופירות שהזכר והכסף מלד אחד הם מיעשי הכמות והשיעור. ומלד אחד הם רבים כי אפשר לקנות כסם הרבה בכמות ובשיעור: *] וכן דם יקרים כוצד מלד אחד הם יקרים. *] שדע שכול להביא בעדס כל לחם חתחום נפסו: *] ונבחרים מצד שכלל ימלל דבר שיקנה בעדס הם נבזים. *] וכמו שצלחמ כספם כחולת יעליהו והזכס לדהס יהיה וכו' נפסם לא יעבדו ומועיהם לא ימללו (ויחזקאל ז'): *] האויר הנשאף מל' שאלהס רוח (ירמיה ז'): *] שאינם בכל מקום באויר כי מפני שהאפשר להקיים וזולתו חייה ימים. *] עקדס הקב"ה במקומות מיוחדים כדי שיתנו חודה אליו ית' בהמלל:

מקמת רכבו אליו זורק לומר שכבר מלחם ידו וטעסם נריכז לשתחום האדם כי נבס סחול מעט כשיטו כעוד כהמלל כעולם סחול חתחום נפסו רום לבנו החפץ סחול רב כשיטו בערך זורכו ירשלו הסיות חונן ומוללי. *] ויותר רכאל לי סחול עקות כהמספיקים מלחם ומהם וזל וכן ס' וסכ"ז והטין פאטוט סמכסכו וכן כוס ועבסה מהם מ"ס וכמו שצלחמ לקמן לוי סם יקרים מלד רוב יקרים האדם אהים ומנחום עד שאין חתחום נעלמם כחומר: *] מן המרששה המעולה אשר בהכמתו העליונה שפרי רוב יקרים האדם וסכולתו כחיותו טעונת סחול אלו רבס סחול כסס ומשפיים השקף על ניו. *] דם סיס משכיל וכו' לפי שיש לחדם בו כחיי הסענן לחיו וכחיי הסכוסם ממנו וסבן: *] קיום הגופות והשארם על ענינם שיש דברים שאלם חיים סגוף יכול להקיים וזלחם כמו לחלילס וספחיים וסם נקלחס קיום טעונת ויש דברים שסיה יכול להקיים בלעדס כמו מויו סמלכותסם שפרי איוו נענע שישכס האדם נלל קירות ביתו ולל יתאלס כפטי סכריות וייקיים ימו חלדו אכל אין מססז וזם מענין לחשויטו: *] לעמוד בלעדיו דבר שאלן יקיר לו כלל כסכרת להספעככו ולרוב להסכאם בלל אכסבס בלל עורה גדול דך לפי שאין כרסם מוידו אין כרסם לחלילס ויכול להספעככו מלל סמן מס ספחיות עורות ומרגלות ומלל ספטי מויו נבדים: *] לקצת הדברים יותר כמו דרך כלל הם נמלחס לקמן כססם יותר מלחמם האדם שאינם נביחם כל כך להם כחמיותם לפי ענינם: *] האויר הנשאף שפריהם ספריהם ארוס מנחוד דרך קצת שאלחטם כחול סחול כמו שאלחטם נביחם כמו כחוט נפסם סחול סך שפחיים: *] וקבצם במקום מיוחד לומר ואע"פ אין ספספוקסם כוללם כמו כחולר שפרי סם חזקניסם מנקטות מיוחדים שפסעית פריחם ללכח אל מקום חתחוםם לקחם אותם לרוחם למלחום: *] לקצת בני זגרב כספחיים

שער הבחינה

נ"כ אל המאכל אלא שאפשר לעמוד בזולתו ולמצוא תמורתו יותר ממה שאפשר באיור ובמים הרבה היתה השגתו יותר קשה ומציאותו יותר יקרה מן המים אלא שהוא עם כל זה נמצא הרבה ואיננו נמנע כלל מכני אדם וכן אודות המלכודים מן העורות והצמר והצמחים יש מהם תמורה יותר מן המאכל והשגתם יותר מעושה אלא לאחר זמן מפני שיוכל האדם לעמוד זולתם ולהסתפק מהם במעט בזמן ארוך יותר ממה שיוכל בזמן. אבל האכנים היקרות והזהב והכסף ושאר מיני המוצאים מפני שהיה הצורך אליהם בעצמם מעט ותועלתם יותר רחוקה אלא מצד ההסכמה עליהם לא נמצא מהם אצל המון ב"א מה שנמצא מן המאכל אצל אחד מהם. וזה בעבור העילה אשר זכרנו שיוכל האדם לעמוד זולתם ישתבח הכבוד החכם החומל והמרחם על עבדיו אשר עינו עליהם למוצה בכל מה שיש בו תקנתם אין אלוה מבלעדיו כמ"ש (וי"ט ד) אתה חסת על הקיקיון אשר לא עמלת בו ולא נדלתו ונו' ואני לא אחום על נינוה העירי הנדולה ונו'. ואמר דוד ע"ה (תהלים קמ"ט) טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו:

פרק ו אך מפסידו הבחינה והדברים התלויים בה אומר, כי כל הדברים המפסידים את היחוד אשר הקדמנו זכרם בשער הראשון כלם מפסידים הבחינה, והשלשה פנים אשר הקדמנו זכרם בתחלת השער הזה גם הם מפסידים ומהם הנאות במוכות הבורא שיחשוב הכמיל הפתי כי הוא ראוי להם וליותר מהם ואיננו בחזן במוכות האלהים ולא יחייב את נפשו לשבח עליהם ולהודות למרא ובכמתו אמר החכם (משלי פז) תועבת ה' כל נכה לב. אך הדברים התלויים בבחינה מהם שייבן האדם שובות האלהים עליו וכשיקבל

מרא לנפש

יכול ללבוש להם ולא אין לו להם ויכול ללבוש יקחו או שאר דברים מאד"כ נמים. וכזה המורה כי כאשרם ולא יאכל יעמד קצת בני אדם ד' או ס' ימים מבלי מנוח עד כאן. ולכן המאכלים הם יקרים יותר וקשים יותר להביא מן המים: אלא מצד ההסכמה עליהם שדיים הם בעלמם כמו סלטים ונחם נחב סוכי יותר מברזל ומוחם רק סהסכמה בני סלטים לסיח חסוד ויקר שששים וסוד כדי שיוכלו לקנות סכל סכל כ"ל ולכן אינו נמצא כל כך כמו שאר דברים הנלצים: וזה בעבור העילה ומחסו שזכרנו שיוכל סלטים לעמוד ולסתקיים זולתם:

אך מפסידו הבחינה מה הם סדכיים המפסידים את דעתו של אדם ושי"ו אינו מנחין בעונות סכודת נחמתו ויכלתו כמו שחבאל כשער סוס: והדברים התלויים בה ר"ל שיש דברים סגוליים ושייכים לנפשו ודל"ו נ"כ להיזרס כמו שפנאל לפינו: אומר אני כי כל הדברים ב"ו מפסידים ב"כ תבנה בה כי יש פלטי מלחין בימודו של עולם סכוד לנרו נר"ה את כל אלה כדל"ו אינו מנחין בעונות סכודת יתכרך לת סודלס עליסם כ"ו מלח: ש"ן דכר אל"ו רל"ו לעבוד אחר ע"ל נלכו ל"ן אל"ס ואל סיס מנחין כע"ן פקח"ל של גודל חכמה סכודת ויכלתו וסכנתו סיס מלחין: שיודו של פילס וס"צ סוד לנרו נר"ה את כל אלה כמו שפנאל אי"כ מ"ס ז"ל נוס: אך הדברים התלויים כ"ו וכשיקבל עבודתו בעבדים י" סס סועל"ס אל אדם מנחין

פת לרם

מוב הלבנן
 ולמצוא תמורתו כלומר שאפשר שיעמוד מפני מאכל וימלא אותו ותמורתו כלומר חלטה דהיינו העדרו. כמו פ"כ לא יר"ה כחמיר אר"ן (תהלים מ"ו) כי אמן ויחד אפשר שיהיו סתקים האדם בזולת מאכל מהם שאפשר לו להסתקיים באל אולם וחינו שותה פלטי יכול להסתקיים יותר ומלחמה ימים וכמ"ס המורה בענין ז"ל כמ"ג פ' י"ב במים וכלל מאכל אפשר שיהקיים כמו חמשה או ששה ימים וכמ"ס המורה פ"ס: יש להם תמורה כ"ל". פירושו שגם למלחמה יש חלף כלומר העדר ומסרון והשתקם יותר משקפה ויותר קשה מהשגת המלח: אלא לא לארזר זמן כ"ל"ו אין אדם יכול להשיג אותם מר"ק רק לאחר זמן. כי לא יודמן לו עריות חמיד וכן האמר והאמחים צריך ע"ה לנידולס ותקונס ומלחמתם וכן עריות הם צריכים חיקון ומלחכה: אלא מצד הרחבכמה כלומר שמה שהוביני אלל בני אדם אינו רק שכן הסכמה הבריות והוא מסוימ חממה העלויה כמ"ס למעלה כי לא נמצא מהם אלל המון מה שפנאל וכו'. ד"מ כי ודל"ו שקרוב שפנאל אלל אחד מפני אדם חל"ו מהדל"ס שיש לו סוד חסיס מה של"ו נמצא אלל המון בני אדם יחד סוד מלא וכו': פ"ק ו דנאות במוכות הבורא מנעלה על כ"ו המוכה: גבה לב והוא אשר לו כוח נכוה העולם ומלוו

סוכיניס רחוק ק"ה מס: ולמצוא תמורתו שפרי בעט סדוק חול"ס בני אדם קורמי דלמ"ה כחמיר ר"ה מי פלימו קורמי קלנמ"ל: השגתו יותר קשה שיינו להשיג אותם כקניי מיד זולתו ומלחמו יותר יקרה שפלימו ד"ל עולם כבדה ופי עמל ויעטס רכס סם מלחמו כחמיר ד"ל כמ"ס ויעטוס יג"ה אדם סרל"סו ע"ד שפנאל ס"ה ללבוש אר"ס ורע וכו' וזכרו יותר יקרה מן המים שפרי א"ף ספ"ס כל סופ"ס לר"כ"ס בני אדם שחפורין כר"ן כמו שפנאל ללבושים י"ל: והצמחים כוונתו על ספקתו וקונסו זמן נפן: אלא לארזר זמן כ"ו כסכר"ס תקומות סם בלתי נמצאים ככל זמן זולת לפת"ס יודקיס: לעבור זולתם כסלע"ו ק"ה זמן ויסתק"ו ה" כקירות ע"כ"ו גם יכול לסתק"ו מנע"ס מס"ס לזון אר"ן: אלא מצד הרחבכמה כלומר שפנאל כל כ"ה חקיקות אינו רק מ"ה סכמת בני אדם להסתקיים: המון בני אדם כ"ו שאלל המון קר"ן גודל מנ"ס אדם יחד לא מל"ה ריכ"ו כמות אכניס עונות ומרגליות כמות ריכ"ו המל"ה סנע"ל ל"ה אדם:

פרק ו ראוי להם א"ף סכ"ר דבר ס"ס כחל"ה השער בעיטס ס"ח"ו ססנל"ס שזכר ס"ס מל"ס סעיקר נר"כ סעקס ונגל"גול דברים כאל ס"ס זל"ה סה"ק"ו: גם ס"ס כוונתו שפנאל דר"ן גרס פ"י רנל"ונו בעקס נר"כ"ו סק"ו ופ"י סעיקר כוונתו על כ"ה

שפנאל אלל אחד מפני אדם חל"ו מהדל"ס שיש לו סוד חסיס מה של"ו נמצא אלל המון בני אדם יחד סוד מלא וכו': פ"ק ו דנאות במוכות הבורא מנעלה על כ"ו המוכה: גבה לב והוא אשר לו כוח נכוה העולם ומלוו

שער הבחינה

עבודתו בעבורם ומהם שישב אל לבו תמיד סימני הכמת הבורא ולא יעמוד מהשוב בהם ומחקור עליהם בכל אשר יניע אליו מן המוחשים והמושכלים ואיננו פוסק מראות סימן חדש בכל יום כמ"ש דוד עליו השלום (מהליס ים) יום ליום יביע אומר. ומה שראוי לך לדעתו בעת קריאתך מה שהעירותך עליו בשער הזה כי הוא מעט מהרבה ממה שתניע אליו בביתך מסודי התכמה שיגלו לך בבר לבבך וזכות נפשך. ובאשר תניע מזה עד התכלית אשר ביבולתך ראוי לך לדעת כי כל מה שעמדת עליו מחכמת הבורא ויכלתו בעוה"ז איננו נחשב למאומה לנגד יכלתו וחכמתו כי אין נראה אלא מה שהצורך אליו בעבוד האדם בלבד לא כפי הגעת יכלתו כי אין להקץ וראוי שיהיה בלבך מיראתו וגודל יכלתו כפיהו לא כפי מה שתבין ממנו בלבד. אך דמה עצמך בעולם אל ילד הנולד בכור מאסר המלך וחמל עליו המלך וצוה לו בכל הטוב לו וכל הצריך לתקנתו עד שגדל והשכיל ואיננו יודע מאומה חוץ מן הכור ומה שיש בו והיה שליח המלך בא אליו תדיר בכל מה שצריך לו מנר ומאכל ומשתה וכסות והודיעו כי הוא עבד המלך וכי הכור וכל אשר בו וכל אשר יביא אליו מן המזון של מלך הוא והייבו להודות לו ולשכחו ואמר אני משבח בעל הכור הזה כי תחמני ליעבד לו ויחדני בכל טובותיו ושם עינו ולבו עלי. אמר לו השליח אל תאמר כן פן תחמני כי אין הכור הזה לכדו ממשלתו המלך כי ברחמי ארצותיו מכפלי הכור הזה מה שלא יסופר מרוב וכן אין אתה לבדך עבדו כי עבדיו רוב מספר וכן מה שהניע אליך מטובותיו וחסדיו אינם נחשבים למאומה לנגד טובותיו על זולתך וכן השגחתו עליך איננה נחשבת לנגד השגחתו על זולתך. ואמר הנער איננו יודע מה שזכרת אך הבינותי מדבר המלך כפי מה שראיתי טובתו וממשלתו בלבד. א"ל השליח אמור אני משבח המלך העליון אשר אין קץ למלכותו ולא תכלית לטובתו וחסדו ואני בלא חשוב בין רובי חייליו ועיני איננו כלום לפי גודל יכלתו. והבין הנער מענין המלך מה שלא היה מבין וגדלה מעלתו בנפשו ונכנסה אימתו בלבו ותגדל בעיניו טובתו ומה שהניע אליו ממנו מפני גודל מעלתו ומעוט חשיבות הנער במלכותו ויגדלו מתנותיו אצלו. ואתה אחי שים לבך אל

טרפא לנפש

וידע גדולות ועזותו השי ואין מקל עבודתו עליו כמיש חיל. תכלית חכמתו תשובה ומעט כו' : ולא יעמוד ר"ל שלא יספוק מחשבתו בכל עם ויכל רגע בכל דבר שרואה מצריחה הבורא והנבך כן גדול אז קטן ונכסר בעיני האדם בעלמו אך השי מהטוב עמו בכל הדברים וחס האדם יתן דעתו על כל זה ויזכר לעיל ומה שלא זכר בנח"ל לא יספוק מלחמות סימן חס על הבורא והנבך בכל יום ויכל טעם ועיון ותשוקה כו' : כי אין נראה בו' בעבור האדם כי הוא חס נכסר מלן חס נכסר כיון נכסר וחס לו שם כחא וחסו ותלמן ומגורו ויתר לרבי כו' אל בנח"ל וכן להפך הוא כחא כחיס וסגולה מלניס מה שלא ראה הבן ויכול לננות בחיס טובים מאלה כמו שמבואר במשל סממן שלטניו בילד הנולד בכור כו' ולכן ראוי לנו שתיקח ויכלתו בלבנו כפי גודל יכלתו וגדולתו שאין לו קץ ולא יספיק שיעלה מלפניו רק כפי מה שאנו מבינים ממנו מצריחו כי הוא רק מעט מהכנס : אך רמז עצמך בו' והיה שליח המלך בא אליו בו' כלומר הביא אליו חסד מה שצריך ונמשל סם החמה וכל נכסר השמים : והרד"ק כי בו' נמשל הוא כניחא. ה"ן' : ואמר אני משבח בעל הכור הזה שמענו שאין לו אלא הכור הוא וכן הכל ולכן אמר לו

טוב הלבנון

ומלאו אין די לו : יום ליום יביע אומר מיום ליום חג רחמים תמיד די' ה' הטובה עלינו והשגחתו על נבואו : בבר לבבך מ' וכד לנב : כפיהו כפי מה שהוא ביבולת אלנו י' ואיננו יודע מאומה חוץ מן הכור חס יודע כלל מהשעל ומלאו. אך חסנו שאינו מלא למלך ההוא רק הכור הזה : בלא חשוב כי תחנן : ומביעות חשיבות הגנר שאינו נחשב למאומה בערך עבדיו וחש"כ שם השגחתו לטובה עליו

בעמו : הטוב לו כמו סמ"ל והמשל וכל הצריך לתקנתו כמו הרחמים וצ"ל דברים שסם לתקנת האדם : ויחדני בכל טובותיו שהרי כל הטובות כחובלים לו אינם וולת לרבו : ויש עיני ולבו שתי מלות אלו הם נאי' שהשגחתך לך שגשגת יריך לראות תחלס מה שחסר להאזנתו וחמך כן יביא לנו אף למלאות חסדנו וכבר הושאל מלאס ז' סם אלנו תחנן שגמח וכו' עיני ולבו סם כל הימים : טובותיו על זולתך וכמות צריך לשבחתי ימי גם על סגנותו לזולתו כחאמרס ז'ל כנרכת הטוב והמעוט : איננו יודע כלומר ואין לחכנתו על כך : אמור אני בו' כלומר איננו מחייב אף לנכחו על כל הדברים בלא היטב כפי מציאות חסר שהוא נמשך מחוקך רק דרך כלל כמו שמבאר וסוף : ועיני כלומר עיני טובתי : מעלתו בנפשו כחאמרס : ומה שהביע אליו ממנו לתקון עיניו כו' : ויגדלו מתנותיו אצלו י' ואלה : מה

פת לחם

הנה כפיבות הגאות : מחשוב בהם לקיים במחבתו דבר המוצא להם ומחקור עליהם כמה שלא ידע עדיין : המחשבים והמושכלים דברים המוציאים חסות : וישלל : ומה שראוי לך לדעתו כו' הכמת מעלתו שראוי להקפיד לדעת בעת קריאתו בדבריו אלה שמה שהעיר עליו אינו רק מעט מהכנס נגד מה שניע אליו ע"י ביעת עמו חסר שיגלו לו כבודת התכמת כדור לבנו וזכות נפשו ותפירו כבור לבנו כיון כחשאל לבנו כחשאל כרס ותמימה עמו ימי בלי שום פנים וקופץ וזכות נפשו כיון על זכות הכנסת מעשים חס על ידי טועל עוב לו סו' מרע : ויגדל אין נראה לא ענינו לו וולת מה שנגדל צורך האדם : ויגדלו יכלתו כפיהו מלה מוככנת כפי שהוא פירוש כפי מהות ויכלתו בכל

שער הבהינה

הרמיון הזה כשתסתכל בגלגל הסובב את הארץ כי אין אנו מבינים מה שיש בבקעה קמנה מן הארץ כ"ש ככולה וכ"ש מה שיש אחורי הגלגל. התבונן אחי המשל הזה ובחון אותו והבן מענין הבורא ית' כפיהו ויגדל בעיניך מה שחננך שטובו וחסדו אשר שם עליך עינו לטובה בכלל בריותיו והבט אל ספרו ומצותיו וחקיו בעין הגדולה והעבר על מחשבתך רוב המורא והנדולה אשר תמצא בלבך למי שתמצא ידו מן הטוב יותר מסך מבני אדם כי כפי יתרון מעלתו על מעלתך ומעושי צרכו אליך תהיה גדולת טובתו אצלך וכן תהיה למצותיו ואזהרותיו מעלה בלבך כפי זה והשתדלך ופחדך בענייניו. בין והתבונן תמצא בעז'ה והאלהים ישימונו מאנשי עבודתו המכירים עניני טובתו ברחמי וחסדיו אמן:

שלא שער השני. אל הי אקרא ויניני:

מרפא לנפש

סוף גמלי לומר כך כיו: בגלגל הסובב את הארץ ר"ל נדקיע שמים שהוא למראה עינינו שהוא לפי ערך גדולתו ומתקן כבוד התינוק הטובל בנור וכבר כתבנו לעיל לזכור גדול הכיבוד שמתפשט כמה הוא גדולה והוא איננו רק בחסדו קטן כבוד גדול שמה נחשב כוח ושמח האמר שלחנו מנינים עכ"ל בגלגל סוף וכל אשר כתובו ראה לומר כל העוה"ו ולכן אמר: כי אין אנו מבינים מה שיש בבקעה קמנה מן הארץ שהרי על בקעה אחת נזמנים כמה מיני דשאים וירקות ופירות ססס משוטים זס מהו נמרואים וכוונתו ונמלא כנפקת אחת כמה מיני אכילים ומתכות זכב זכס כדול ומתושי וכיוצא ואין להטו זידע עד מה כמה מיני כחות שיש בה ומאוס בה תמיה כל אלה וכאשר החסור תמלא מים מתחת לארץ ואם כך כנפקת אחת קטנה כל שכן כולם יבטיא יעלוו שדי וכל אשר בו אלו: והבט אל ספרו ומצותיו וחקיו בעין הגדולה כעין קפוחא שחנין כל דבר על כדויו כמה בהבונן לדי עיש וכל זה הוא כדי שתוכל לרע ארץ לעשות רעון כדורא וימנך כי בלא סכוסס סמחוס מחאו ומנך איכס נוכל לרע כמה עושין רעונו כי כל אחד ויכל לננות כמה לעמלו ולעשות תורה לעמלו ולכן העיקר הוא לכביע אל ספרו ולעשות כפיסו: והעבר על מחשבתך בו' ר"ל תשים אל לבך ארץ אחת מכביע את עמלק לפי ששיר אחד שיש לו יותר ממך ומכיס את הוא מטיב עמך גדול סווסס אלף מאד ויחרא מעטו ויגדל בעיניך פלחור סכוא איננו נרדף אלף וחסס נלך אונו ומעלתו וחסס על מעלתך: וכן תהיה למצותיו בו' וכן תהיה רן לעשות מלוח סעשיר סהוא כפי מה סכוא סכוב בעיניך: והשתדלך ופחדך כפיסו: והעבר על מחשבתך בו' ר"ל תשים אל לבך ארץ אחת מכביע את עמלק לפי ששיר אחד שיש לו יותר ממך ומכיס את עושות פולוח למקום עולמו ואלו סוכים סכוא איננו נרדף אלף וחסס נלך אונו ומעלתו וחסס על מעלתך: וכן תהיה למצותיו בו' וי"ש שכן חסס למחאו וזוכרותיו של השם יתמך מעלה בלבך כיו עכ"ל וסגור וינח. והאלהים ישימונו מאנשי עבודתו המכירים עניני טובתו ברחמי וחסדיו אמן:

שוב הלבנת

פת לחם

עליו: בגלגל הסובב את הארץ כי לגלגל שבתי לפי הוכחת הקדמונים מרחקו מהלך ח' אלפים שנה מלבד לגלגל הכוכבים הקיימים וגלגל היומי שלא נודע שעורו. והוכונים האחרונים שדקדקו יותר מאלו מרחקו יותר ויותר הרבה מאד. הנה הראשונים שלפי שלא ידעו אופיו הדקדוק בזה גם להעדר כלים שלא נודע להם הקטיו השעור הרבה מאד ממה שנתגלה קרוב לזמנינו. הנה נזכר כי מרחק השמש מן הארץ כמו עשרים ושתים אלף שלש מאות וע"ה פעם כחצי קוטר הארץ וחצי קוטר הארץ הוא שמונה מאות וששים פרסה אשכנזים ומרחק שבתי מן השמש כמו תשעים פתיים וחצי פעם כמרחק השמש מן הארץ. ומרחק הכוכבים הקיימים מן הארץ שנעה ועשרים אלף שש מאות וששים וארבעים פעמים כמרחק השמש מן הארץ. אמר מעשה מאחר שמהלך אדם ביומי ביום חמש פרסה

מה שיש בבקעה קמנה מפלחי המחמה ספוסים אשר בה כ"ש בכל כדור הארץ כל מה שנגלגל וכ"ס מה שאחרי גלגל כן ז"ל לפי כוונתו: בכלל בריותיו כלומר שהם שיש לו ברואים חיו ומסך כמון אשפיס שם עינו עליך בהשגחה פרעית: בעין הגדולה הוא' כמלאוס לזכור עיניו המגדלים הדבר שהוא רואה: אשר תמצא בלבך רובו שתמצא תמלא תמלא הראשון כמיס כקמ'ן כמו אס המלא תמלא (שמות כב) והשני המס' כ"ש"ל כמו אשר ימלא את אפי (בראשית מד): מבני אדם מלוח סכוסס לני מניי אדם שמתמלא ידו מן הטוב בו: למצותיו כטועל טוב וזוכרותיו המטייע מפועל רע: והשתדלך ופחדך סיניו כדברים שלא באה עליהם מפיו נווי מוסרס רק שחקה יודע שסס אכוסים אללו ודעתי נוחה מהס כמו אללו ית ית דברים סרבה כיוצא בזה וסס סס מלות מודרנין ורוב סייוסס וגדוסיס: בין כשספסה ראשונה והסכונה כטוע לב תמלא ומשע נעוסי: והאלהים בו' ברהמי וחסדיו גס זו מלוח סכוסס והאלהים ישימונו ברחמי וחסדיו מחכיב עבודתו בו' אמן: בנור מלמד לאנוו בינה אשר עניני להסלים שער הכוכבים:

אשכנזים ח"כ מרחק השמש מן הארץ כמו מהלך עשרה אלפים שלש מאות וששים ושתים פתיים שמה שמה הקרוב. ומרחק שבתי מהלך שמונה ותשעים אלף שלש מאות ושלש פתיים ששים כ"ל. ומרחק הכוכבים הקיימים לפי הוסר מהלך עמוס מאד מאד. ואלוס קיפון גוף הארץ מן השמש הוא כמו חלק אחד מן 1367631: בעין הגדולה בהשגחה גדולתו: והעבר על מחשבתך רוב הבורא וכו' למי שתמצא ידו וכו'. ר"ל ששם אחד מבני אדם אשר אפשרות בידו להטיב לך כי מלאה ידו מן הטוב יותר ממך. והוא אינו נרדף אלף. תהיה עובדת גדולה בעיני כפי יתרון אשר למעלות התינוק על מעלתך. וכן אם תשער טובות האל יתגלה וגדולתו בעיניך. כמה תהיה הייב חסדו לני ולשמור מלוחיו:

